

Bibliografia historii wychowania, szkolnictwa i myśli pedagogicznej w Polsce za rok 2002 (z uzupełnieniami za lata poprzednie)

Bibliografia rejestruje druki zwarte, artykuły z czasopism i prac zbiorowych opublikowane w 2002 roku oraz te, które nie znalazły się w bibliografiach za rok 2001 i 2000, opublikowanych w „Biuletynie Historii Wychowania”. Pozycje w bibliografii ułożone zostały według podanego niżej schematu.

- I. Bibliografie
- II. Rozwój oświaty, wychowania i myśli pedagogicznej
 1. Opracowania ogólne
 2. Okres do 1795 roku
 3. Okres 1795 - 1918
 4. Okres 1918 - 1939
 5. Okres 1939 - 1945
 6. Okres 1945 - 1989
 7. Okres 1990 - 2002
 8. Oświata polonijna
- III. Dzieje szkół różnych stopni
 1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze
 2. Szkoły ogólnokształcące
 3. Szkoły zawodowe
 4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)
 5. Szkoły wyższe
- IV. Biografie
 1. Zbiory życiorysów
 2. Poszczególne biografie
- V. Dzieje oświaty pozaszkolnej
 1. Oświata dorosłych
 2. Biblioteki
- VI. Dzieje ruchu nauczycielskiego
 1. Opracowania ogólne
 2. Pamiętniki nauczycieli
- VII. Organizacje młodzieżowe

WYKAZ SKRÓTÓW CZASOPISM I WYDAWNICTW CIĄGLYCH

Acta Univ. N. Copernici – Acta Universitatis Nicolai Copernici
Acta Univ. Wratislaviensis – Acta Universitatis Wratislaviensis
Annales Univ. M. Curie-Skłodowska – Annales Universitatis Mariae Curie-Skłodowska
Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc. – Archiwa, Biblioteki i Muzea Kościelne
Archiwum Hist. i Filoz. Med. – Archiwum Historii i Filozofii Medycyny
Ateneum Kapł. – Ateneum Kapłańskie

Białoruskie Zesz. Hist. – Białoruskie Zeszyty Historyczne
Biul. IPN – Biuletyn Instytutu Pamięci Narodowej
Biul. Nauk. Uniw. Warmińsko Mazurskiego – Biuletyn Naukowy Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie
Biul. Wojsk. Służby Archiw. – Biuletyn Wojskowej Służby Archiwalnej
Forum Oświat. – Forum Oświatowe
Kaliskie Studia Teol. – Kaliskie Studia Teologiczne
Kieleckie Studia Bibliol. – Kielcekie Studia Bibliologiczne
Kutnowskie Zesz. Regionalne – Kutnowskie Zeszyty Regionalne
Kwart. Hist. – Kwartalnik Historyczny
Kwart. Hist. Nauki i Techn. – Kwartalnik Historii Nauki i Techniki
Lubelski Roczn. Pedagog. – Lubelski Rocznik Pedagogiczny
Łódzkie Studia Teol. – Łódzkie Studia Teologiczne
Mazowieckie Studia Humanist. – Mazowieckie Studia Humanistyczne
Nadwarciański Roczn. Hist.-Archiw. – Nadwarciański Rocznik Historyczno-Archiwalny
Pamiętn. Cieszyński – Pamiętnik Cieszyński
Pamiętn. Teatralny – Pamiętnik Teatralny
Piotrkowskie Studia Pedagog. – Piotrkowskie Studia Pedagogiczne
Piotrkowskie Zesz. Hist. – Piotrkowskie Zeszyty Historyczne
Prace Nauk. UŚ w Katowicach – Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach
Podlaski Kwart. Kult. – Podlaski Kwartalnik Kulturalny
Przegl. Hist.-Ośw. – Przegląd Historyczno-Oświatowy
Przegl. Hist.-Wojsk. – Przegląd Historyczno-Wojskowy
Przegl. Polonijny – Przegląd Polonijny
Przegl. Prawosławny – Przegląd Prawosławny
Przegl. Zachodniopomorski – Przegląd Zachodniopomorski
Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie – Rocznik Biblioteki Naukowej PAU i PAN w Krakowie
Roczn. Gdański – Rocznik Gdański
Roczn. Hist.-Archiw. – Rocznik Historyczno-Archiwalny
Roczn. Kaliski – Rocznik Kaliski
Roczn. Kałuszyński – Rocznik Kałuszyński
Roczn. Komisji Nauk Pedagog. – Rocznik Komisji Nauk Pedagogicznych
Roczn. Lubuski – Rocznik Lubuski
Roczn. Łódzki – Rocznik Łódzki
Roczn. Mazowiecki – Rocznik Mazowiecki
Roczn. Mielecki – Rocznik Mielecki
Roczn. Przemyski – Rocznik Przemyski
Roczn. Rymanowa Zdroju – Rocznik Rymanowa Zdroju
Roczn. Tarnowski – Rocznik Tarnowski
Roczn. Toruński – Rocznik Toruński
Roczniki Humanist. – Roczniki Humanistyczne
Studia Hist. – Studia Historyczne
Studia i Mater. Polonist. – Studia i Materiały Polonistyczne
Śląski Kwart. Hist. Sobótka – Śląski Kwartalnik Historyczny Sobótka
Teki Archiw. – Teki Archiwalne
Zapiski Hist. – Zapiski Historyczne
Zesz. Chorzowskie – Zeszyty Chorzowskie
Zesz. Kwidzyńskie – Zeszyty Kwidzyńskie
Zesz. Nauk. AON – Zeszyty Naukowe Akademii Obrony Narodowej
Zesz. Staszicowskie – Zeszyty Staszicowskie

I. BIBLIOGRAFIE

1. BIBLIOGRAFIA prac magisterskich i dyplomowych obronionych w Instytucie Pedagogiki [Uniwersytetu Rzeszowskiego] w latach 1974/75 - 1995/96. Oprac. i red. Janusz Homplewicz, Andrzej Meissner. Rzeszów 2002 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 201.
2. BIBLIOGRAFIA publikacji pracowników WSP w Rzeszowie za lata 1997 - 2001. Materiały zebrały i oprac. Stanisława Mach, Krystyna Serwatko. Rzeszów 2002 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 917.
3. MISZCZUK Marian: Bibliografia emigracyjnej i polonijnej prasy harcerskiej 1914 - 2001. Warszawa 2002 Tomiko ss. 157, il., sum.
4. TOBOLSKA Urszula: Bibliografia szkolnictwa i oświaty na Dolnym Śląsku 1976 - 1999. Wrocław 2002 Pracownia Metodyczna Dolnośląskich Szkół Medycznych przy Medycznym Studium Zawodowym nr 1 ss. 268. Dolnośląska Bibl. Pedagog. Wrocław.
5. UNIWERSYTET Warszawski 1870 - 1915. Materiały bibliograficzne. Cz. 1. Oprac. Jadwiga Krajewska, Anna Bednarz. Warszawa 2002 Wydawnictwa UW ss. 499, nlb. 1. Bibl. Uniwersytecka w Warszawie.

II. ROZWÓJ OŚWIATY, WYCHOWANIA I MYŚLI PEDAGOGICZNEJ

1. Opracowania ogólne

6. BARTNICKA Kalina, Szybiak Irena: Zarys historii wychowania. Warszawa 2001 Wydaw. Akademickie „ŻAK ss. 220, nlb. 1.
7. BARTNICKI Roman: Fundamentalne zasady funkcjonowania uniwersytetów. Średniowieczne wzorce i współczesne dylematy. *Saeculum Christianum*. R. 8: 2001 nr 1 s. 201 - 217, rés.
M.in. Akademia Krakowska.
8. BENDOWSKA Dorota: Działalność oświatowa i patriotyczna OO. Bernardynów z klasztoru kalwaryjskiego w przeszłości. W: Kalwaria Zebrzydowska – polska Jerozolima skarbem Kościoła i narodu polskiego. Pod red. Czesława Gnieckiego. Kalwaria Zebrzydowska 2002 s. 463 - 466.
XVII - XX w.
9. CIEŚLA Marian: Szkic historyczny szkół w Suszcu. Suszec 2002 Urząd Gminy ss. 121, il.
K. Pszczyzny, XVII - XX w.
10. DAWID Łucja: Literatura piękna na łamach „Miesięcznika Pedagogicznego” w latach 1892 - 1939. Szkic informacyjny. *Prace Nauk. UŚ w Katowicach*. Nr 1978: Studia Bibliologiczne. T. 13: 2001 s. 62 - 72, rez., sum.
11. DOMAGAŁA Jarosław, Leleń Andrzej: Kształcenie organistów diecezji płockiej w latach 1902 - 2002. Płock 2002 Płocki Inst. Wydawniczy ss. 96, il.
12. DZIEJE kształtowania się polskich instytucji oświatowych. Pod red. Edwarda A[lfreda] Mierzwy. Piotrków Trybunalski 2002 Nauk. Wydaw. Piotrkowskie ss. 350. Akad. Świętokrzyska im. J. Kochanowskiego. Filia w Piotrkowie Trybunalskim. Inst. Historii.
Treść: Mierzwa E. A.: Rys historyczny polskich instytucji oświatowych przed XVII wiekiem s. 9 - 27; Pelczar Roman: Kolegia szlacheckie (collegia nobilia) i ich rola w oświacie Rzeczypospolitej XVIII wieku s. 29 - 42; Włodarski Józef: Wpływ Oświecenia na wyższe szkoły jezuickie w Wilnie (ze szczególnym uwzględnieniem Collegium Nobilium 1740 - 1775) s. 43 - 59; Wróbel-Lipowa Krystyna: Działalność wydawnicza Uniwersytet Wileńskiego w latach 1803 - 1832 s. 61 - 67; Łysiak Anna: Organizacja i funkcjonowanie Gimnazjum w Krzemieńcu we wspomnieniach i relacjach pamiętnikarskich s. 69 - 78; Moklak Jarosław: Stanowisko posłów ruskich (ukraińskich)

w Sejmie Krajowym galicyjskim wobec projektu ustanowienia Rady Szkolnej Krajowej (1866 r.) s. 79-89; Stawiak-Ososińska Małgorzata: Szkoła akuserek w Warszawie w latach 1802-1831 s. 91-108; Pękowska Marzena: Zakład Głuchoniemych w Poznaniu i Zakład dla Niewidomych w Bydgoszczy (1832-1914). Stan i potrzeby badawcze s. 109-122; Szabat Barbara, Czapska Małgorzata: Kształtowanie się polskich, społecznych instytucji oświatowych w guberni kieleckiej na początku XX wieku s. 123-142; Kula Ewa: Nauczyciele męskich rządowych szkół średnich Królestwa Polskiego w latach 1862-1873 w świetle przepisów prawnych s. 143-157; Szymt Andrzej: Wybitni nauczyciele Liceum krzemienieckiego s. 159-170; Ritter Anna: Z badań nad siecią rządowego szkolnictwa elementarnego ziemi piotrkowskiej w I połowie XIX wieku s. 171-197; Bednarzak-Libera Mirosława: Działalność Towarzystwa Szkoły Ludowej na obszarze monarchii austro-węgierskiej (poza Galicją) w latach 1891-1918 s. 199-231; Białokur Marek: Powstanie i pierwsze lata działalności Towarzystwa Oświaty Narodowej na Rusi (1904-1909) s. 233-246; Sadowska Joanna: Nowy typ szkoły średniej – licea ogólnokształcące w II Rzeczypospolitej s. 247-263; Małolepszy Eligiusz: Działalność lokalnych struktur Państwowego Urzędu Wychowania Fizycznego i Przystosowania Wojskowego w województwie łódzkim (1927-1939) s. 265-276; Florek Magdalena: Zawodowe szkolnictwo muzyczne województwa kieleckiego w świetle przepisów prawnych w latach 1945-1975 s. 277-292; Głowacki Albin: Dokonania Komitetu ds. Dzieci Polskich w ZSRR w dziedzinie wydawnictw edukacyjnych s. 293-306; Majewski Stanisław: Organizacja szkolnictwa średniego ogólnokształcącego w województwie kieleckim 1944-1975 s. 307-330; Syrynk Marek: Szkolnictwo ukraińskie w Polsce w okresie międzywojennym s. 331-340.

13. DZIEJE oświaty na Ziemi Łosickiej. Materiały z konferencji popularno-naukowej odbytej w Łosicach 29.05.2001 r. Pod red. Arkadiusza Indraszczyka. Warszawa 2002 Muzeum Historii Pol. Ruchu Lud. ss. 226, il.

Treść: Gmitruk Janusz: Od wydawcy s. 7-8; Indraszczyk A.: Wstęp s. 9-13; Cz. 1: Rozwój oświaty w regionie łosickim: Gmitruk J.: Oświata dla ludu s. 17-31; Dobrowolski Tomasz: Oświata na Ziemi Łosickiej w II połowie XIX wieku s. 32-65; Brzeziński Stanisław: Oświata na Ziemi Łosickiej w okresie międzywojennym s. 66-76; Bolesła Wojciech: Wybrane problemy szkolnictwa podstawowego w Łosicach w latach 1956-1998 s. 77-92; Cz. 2: Dzieje szkół i placówek oświatowych w Łosicach: Sobieszuk Stanisław: Szkoła Podstawowa nr 1 w Łosicach s. 95-108; Kobylńska Helena: Szkoła Podstawowa nr 2 w Łosicach s. 109-114; Chojecki Ryszard: Liceum Ogólnokształcące w Łosicach (1944-2000) s. 115-131; Raczyński Michał: Zespół Szkół Zawodowych w Łosicach s. 132-139; Trelikowska Joanna: Zespół Szkół Rolnicze Centrum Kształcenia Ustawicznego w Łosicach s. 140-147; Pawłuk Jadwiga: Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Łosicach s. 148-156; Czerko Anna: Biblioteka Pedagogiczna w Łosicach s. 157-162; Jaszczuk Andrzej: Państwowa Szkoła Muzyczna I stopnia w Łosicach s. 163-164; Ludwiczuk Jan: Powiatowa Poradnia Wychowawczo-Zawodowa w Łosicach s. 165-168; Margraf Janina: Wychowanie przedszkolne w Łosicach w latach 1950-1999 s. 169-173; Bolesła Wojciech: Bursa szkolna w Łosicach s. 174-175; Wawryniuk Eugeniusz: Historia Oddziału ZNP w Łosicach s. 176-186; Cz. 3: Biogramy, dokumenty, zdjęcia s. 187-225.

14. DZIEJE szkolnictwa i ruchu nauczycielskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim i w okolicach w latach 1820-2000. Pod red. Mariana Banaszaka. Ostrowiec Świętokrzyski 2000 ZNP.O.KH ss. 187, nlb. 2. Zw. Nauczycielstwa Pol. Oddz. w Ostrowcu Świętokrzyskim. Komisja Hist.

Treść: Banaszek M.: Okres zaborów s. 7-40; Banaszek M.: Międzywojnie s. 41-60; Czapka Anna: Struktura i działalność zawodowego ruchu nauczycielskiego s. 61-74; Banaszek M.: Wojna i okupacja niemiecka s. 75-85; Banaszek M.: Okres powojenny s. 86-141; Banaszek M., Chałat Zdzisław: Kryzys ruchu związkowego s. 142-146; Banaszek M.: Lata 1990-2000 s. 147-156; Borys Krystyna: Dalsze przeobrażenia w ruchu zawodowym pracowników oświaty i wychowania s. 157-162.

15. DZIŚ i wczoraj edukacji polonistycznej. Ścieżki badawcze. Pod red. Anieli Książek-Szczepanikowej, Marcina Wlazło. Szczecin 2002 Wydaw. Nauk US ss. 224, nlb. 1., sum. Uniw. Szczeciński. Rozprawy i Studia. T. 434.

16. EDUKACJA – państwo – naród w Europie Środkowej i Wschodniej XIX i XX w. Pod red. Aleksandry Bilewicz, Ryszarda Gładkiewicza, Stefanii Walasek. Wrocław 2002 Uniw. Wrocławski. Inst. etadogiki. Centrum Badań Śląskoznawczych i Bohemistycznych ss. 456, sum.

Z treści: Walasek S.: Szkolnictwo i oświata na ziemiach polskich w XIX i na początku XX wieku s. 13-19; Brynks Józef: Polska świadomość narodowa w XIX wieku – perspektywy interpretacyjne s. 21-33; Walewander Edward: Treści wychowawcze w nauczaniu parafialnym na ziemiach polskich w drugiej połowie XIX wieku s. 35-59; Wojtkiewicz-Rok Wanda: Organizacja szkolnictwa medycznego w Galicji Wschodniej w latach 1772-1872 s. 61-69; Kudła Lucyna: Młodzież galicyjskich gimnazjów wobec szkolnej polityki władz w okresie autonomii galicyjskiej (1867-1918) s. 71-83; Meissner Andrzej: Walka o świadomość narodową nauczycieli polskich w zaborze austriackim s. 85-94; Łuczynska Barbara: Polityczne przesłanki udziału nauczycieli szkół średnich Galicji w ukraińskim ruchu odrodzenia narodowego s. 139-150; Rędziniński Kazimierz: Akulturacyjna i integracyjna rola żydowskich szkół świeckich w Galicji na przełomie XIX-XX wieku s. 165-170; Pańko Grażyna: Gimnazja polskie w Cieszynie

i Orłowej oraz ich rola w kształtowaniu świadomości narodowej Polaków w monarchii austro-węgierskiej (1895 - 1918) s. 171 - 176; Baron Roman: Z problematyki polskiej oświaty na pograniczu Śląska i Moraw. Działalność Towarzystwa Szkoły Ludowej na Kresach Ostrawskich na początku XX wieku s. 177 - 185; Krzanowski Adam: Budzenie się świadomości narodowej i państwowej na przykładzie pracy drużyn skautowych i harcerskich s. 187 - 201; Czapska Małgorzata: Sieć szkół średnich prywatnych w Królestwie Polskim w latach 1833 - 1862 s. 203 - 218; Kula Ewa: Aktywność intelektualna nauczycieli uczących języka polskiego w męskich rządowych szkołach średnich Królestwa Polskiego w drugiej połowie XIX wieku s. 219 - 235; Stawiak-[Ososińska] Małgorzata: Rola kobiet w wychowaniu patriotycznym młodego pokolenia w Królestwie Polskim w okresie międzypowstaniowym s. 237 - 247; Wolczuk Janina: Rozprawy nauczycieli szkół Królestwa Polskiego jako element panoramy życia kulturalnego epoki paskiewiczowskiej s. 249 - 267; Gulczyńska Justyna: Wychowanie narodowe dziewcząt polskich w zaborze pruskim na przełomie XIX i XX wieku s. 269 - 276; Sadowska Joanna: Ustawodawstwo jędrzejowiczowskie wobec szkolnictwa mniejszości narodowych w II Rzeczypospolitej s. 297 - 309; Meducka Marta: Szkolnictwo żydowskie w województwie kieleckim w latach 1918 - 1939 wobec dążeń narodowych mniejszości żydowskiej s. 311 - 324; Pękowska Marzena: Żydowska Szkoła dla Gluchoniemych im. Izaaka Bardacha we Lwowie (1870 - 1939) s. 325 - 334; Sanojca Karol: Problem lojalności nauczycieli Ukraińców wobec państwa polskiego w okresie międzywojennym s. 335 - 341; Vaculik Jaroslav: Druga Rzeczypospolita i szkoła czeska na Wołyniu s. 343 - 351; Sapia-Drewniak Eleonora: Kursy dokształcające na Śląsku Opolskim w okresie międzywojennym s. 353 - 358; Jaworski Paweł: Uniwersytety ludowe - skandynawski wzór w polskiej rzeczywistości 1900 - 2000 s. 401 - 413.

17. EDUKACJA historyczna a współczesność. Księga jubileuszowa dedykowana Profesorowi dr hab. Adamowi Suchońskiemu w czterdziestolecie pracy dydaktycznej i naukowej oraz z okazji siedemdziesiątych urodzin. Pod red. Barbary Kubis. Opole 2002 UO ss. 488, tabl. 1. Uniw. Opolski.

Z treści: Maternicki Jerzy: Problemy metodologiczne badań nad dziejami dydaktyki historii s. 165 - 178; Pobóg-Lenartowicz Anna: Edukacja historyczna w klasztorach kanoników regularnych w średniowieczu s. 179 - 189; Burda Bogumiła: Język, przedmioty, podręczniki, metody nauczania w średnim szkolnictwie na Dolnym Śląsku w XVI wieku s. 191 - 200; Długosz Józef: Rady wychowawcze Jana Innocentego Petrycego dla I ordynata Ostrogskiego (11633) [Władysława Dominika Zasławskiego] s. 201 - 205; Dorobisz Janusz: Peregrynacje i fundacje naukowe biskupa Jakuba Zadzika (1582 - 1642) s. 207 - 213; Kaczorowski Włodzimierz, Seredyka Jan: Instrukcje wychowawcze mieszczanina krakowskiego Jana Markiewicza (1613 - 1691) s. 215 - 220; Kulak Teresa: Z genezy miejskiego średniego szkolnictwa żeńskiego we Wrocławiu w drugiej połowie XIX wieku s. 221 - 230; Glińmos-Nadgórska Anna: Rozkłady godzin i treści programowe realizowane w polskim szkolnictwie powszechnym województwa śląskiego w latach 1922 - 1931 s. 231 - 247; Centkowski Jerzy: Ostforschung a szkolna edukacja historyczno-polityczna w RFN w latach 1949 - 1990 s. 249 - 255; Rzońca Jan: Znaczenie historii małych ojczyzn dla umocnienia tożsamości regionalnej s. 263 - 275; Świder Małgorzata: Oświata i szkolnictwo wyższe w Unii Europejskiej s. 277 - 285.

18. EDUKACJA wobec wielokulturowości. Księga jubileuszowa ofiarowana profesorowi Januszowi Sztumskiemu. Pod red. Marii Janukowicz i Kazimierza Rędzińskiego. Częstochowa 2002 Wydaw. WSP ss. 287, tabl. 2, il. Wyższa Szkoła Pedagog. w Częstochowie.

Z treści: Hellwig Jan: Kontrowersje wokół związków Galicji i byłej Kongresówki z Wielkopolską po odzyskaniu niepodległości w 1919 roku (na przykładzie nauk o wychowaniu i szkolnictwa) s. 9 - 13; Walasek Stefania: Edukacja dzieci i dorosłych w społeczeństwie wielokulturowym guberni wileńskiej w XIX i na początku XX w. s. 15 - 19; Snoch Bogdan: Z tradycji kształcenia nauczycieli w Częstochowie w okresie II Rzeczypospolitej (szkic) s. 21 - 24; Rędziński K.: Szkolnictwo polskie w Małopolsce Wschodniej pod okupacją hitlerowską (1941 - 1944) s. 25 - 48; Suchmiel Jadwiga: Emancypacja dziewcząt żydowskich z okresu monarchii Habsburgów oraz jej efektywność w edukacji uniwersyteckiej (na przykładzie Austrii i Galicji) s. 49 - 57; Szczygieł Mirosław: Wkład rodziny Kronenbergów w rozwój szkolnictwa zawodowego w Królestwie Polskim na przełomie XIX i XX wieku s. 59 - 63; Nowakowska Izabela: Wielokulturowość w łódzkich szkołach średnich na przełomie XIX i XX wieku s. 73 - 78; Haratyk Anna: Uniwersytet Wakacyjny w Zakopanem jako jedno ze źródeł łączności i edukacji kulturalnej Polaków w okresie zaborów s. 79 - 84; Pawelec Lidia: Grzegorza Piramowicza poglądy na szkołę jako wspólnotę wychowawczą s. 85 - 91; Łapot Mirosław: Rola teatrów ludowych w krzewieniu idei wychowawczych w okresie pozytywizmu s. 93 - 102; Rędziński K.: Rys biograficzny [Janusz Sztumski] s. 275 - 277; Rędziński K.: Bibliografia ważniejszych publikacji Janusza Sztumskiego (w układzie chronologicznym) s. 278 - 281.

19. GAMULCZAK Franciszek: W trosce o ich los (1949 - 2002). Praca z dziećmi i młodzieżą z ograniczoną sprawnością ruchową. Stałowa Wola-Konstancin 2002 Sztafeta ss. 312, tabl. 25. Specjalistyczne Centrum Rehabilitacji i Leczenia Schorzeń Narządu Ruchu „STOCKER” im. prof. Mariana Weissa w Konstancinie-Jeziornie.

20. GAWROŃSKA Ewa: Szkolnictwo muzyczne Torunia w latach 1921 - 1960. Toruń 2002 Wydaw. Adam Marszałek ss. 202, nlb. 1.

21. GRZĄDZIELSKI Zbigniew: Z problemów opieki i kształcenia młodzieży żydowskiej w Częstochowie w latach 1912-1939. W: Z dziejów Żydów w Częstochowie. Pod red. Zbigniewa Jakubowskiego; przy współpr. Stanisława Podobińskiego. Częstochowa 2002 s. 45-62.
22. GURYCKA Antonina: Korczakowskie inspiracje... Warszawa 2002 Scholar ss. 155, il. Szkice z historii pedagogiki.
23. JANKOWSKI Wojciech: Polskie szkolnictwo muzyczne. Geneza i ewolucja systemu. Warszawa 2002 AM ss. 117. Akad. Muzyczna im. F. Chopina oraz Centrum Edukacji Artystycznej.
24. KABZIŃSKA Łucja: Rola polskich Kongresów Pedagogicznych w latach 1894-1939 w kształtowaniu teoretycznych podstaw systemu edukacji narodowej. Forum Oświat. T. 1: 2002 s. 127-150.
25. KARDYŚ Piotr: Apostołowie Słowian w podręcznikach do historii. Przegl. Hist.-Oświat. R. 45: 2002 z. 3/4 s. 122-130.
26. KROŚNICKA Józefa: Z dziejów oświaty i Związku Nauczycielstwa Polskiego w powiecie gdańskim (1919-1980). Pruszcz Gdański 2002 Agni ss. 108, il.
27. KUDOWA. Zdrój, miasto i ludzie. Praca zbiorowa. Kom. red. Bronisław Kamiński [i in.]. Kłodzko-Kudowa Zdrój 2002 Stow. na Rzecz Rozwoju Miasta ss. 592, tabl. 15, il.
Z treści: Szkolnictwo i oświata w Kudowie Zdroju: Czartowski Jerzy: Szkoła Podstawowa nr 1 w Kudowie Zdroju s. 352-357; Łukasik Jerzy: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 2 w Kudowie Zdroju s. 358-370; Gaździk Zygmunt: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 3 w Kudowie Zdroju s. 371-379; Zagzil Roman: Publiczna Szkoła Podstawowa nr 4 im. Stanisława Moniuszka s. 380-390; Dziubińska Barbara: Publiczne Gimnazjum w Kudowie Zdroju s. 391-406; Brodziak Roman: Liceum Ogólnokształcące im. Józefa Lompy. „Między dawnymi, a młodszymi laty...” s. 407-416; Rachuba Łucja: To już XXXX [sic!] lat Zespołu Szkół Zawodowych w Kudowie Zdroju s. 417-431; Charczuk Tatiana: Szkoła Podstawowa i Gimnazjum przy Szpitalu Rehabilitacyjnym Hematologicznym „Orlik” s. 432-436; Pawłowska Elżbieta: Zespół Szkół przy Szpitalu Uzdrowskim dla Dzieci „Jagusia” s. 437-441; .
28. LANDAU-CZAJKA Anna: Co Alicja odkrywa po własnej stronie lustra. Życie codzienne, społeczeństwo, władza w podręcznikach dla dzieci najmłodszych 1785-2000. Warszawa 2002 Neriton; Inst. Historii PAN ss. 437, nlb. 1.
29. MERŻAN Idą: Dzieci – miłość moja, duma moja, troska moja. Wybór Marta Ciesielska, Olga Kierczyńska; przedm. Kazimierz Koźniewski. Warszawa 2002 Ezop ss. 278, tabl. 32, il. Z Kręgu Korczaka. Tematy, ludzie, dokumenty.
Artykuły bliższej współpracownicy Janusza Korczaka opublikowane w l. 1937-1986.
30. MĘDRZECKI Włodzimierz: Młodzież wiejska na ziemiach Polski centralnej 1864-1939. Procesy socjalizacji. Warszawa 2002 DiG ss. 211. Inst. Historii PAN.
31. MICHALCZYK Jadwiga: Polska myśl dydaktyczna w zakresie geografii wobec osiągnięć współczesnych. Annales Univ. M. Curie-Skłodowska. Sec. B: Geographia, Geologia, Mineralogia et Petrographia. Vol. 54: 1999 s. 333-346, sum.
XIX-XX w.
32. MOZOR Karol: Szkolnictwo katolickie w Cieszyńskim Wikariacie Generalnym 1770-1925. Kraków 2002 Wydaw. Nauk. PAT ss. 312, tabl. 8, il., mapa, shrnut(, sum., Zsfg. Papieska Akad. Teol. w Krakowie. Wyd. Historii Kościoła. Rozprawy Doktorskie.
33. MOŹDŻEŃ Stefan [Ignacy]: Inspiracje katolickiej myśli wychowawczej w Polsce do połowy XX wieku. Kielce 2001 Wydaw. Akad. Świętokrzyskiej ss. 316.
Od początku dziejów.
34. MROZOWSKA Kamilla: Zarys dziejów wychowania w Polsce od XI do XX wieku. Podręcznik dla studentów wyższych szkół technicznych. Wyd. 2 uzup. Kraków 2002 Wydaw. PK ss. 87. Politech. Krakowska im. T. Kościuszki.
Wyd. 1. 1998.

35. NAUCZYCIEL – opiekun – wychowawca (tradycje, teraźniejszość, nowe wyzwania). Pod red. Ryszarda Stankiewicza. Poznań-Zielona Góra 2002 *Eruditus* ss. 399, nlb. 1.

Treść: Stankiewicz R.: Nauczyciel w czasach II Rzeczypospolitej s. 13-84; Kochan Katarzyna: Nauczyciele edukacji wczesnoszkolnej w Polsce (1945-2000) s. 85-136; Kahl Edyta: Doskonalenie nauczycieli w Polsce (1945-2000) s. 137-239; Bartkowiak Edyta: O tradycyjnym i nowym pojmowaniu roli opiekuna-wychowawcy w Polsce (od przelomu XII/XIII do końca XX wieku) s. 243-299; Skafiriak Beata: Oczekiwania wobec opiekunów-wychowawców dzieci osieroconych a ich kształcenie, doszkalicie i doskonalenie w Polsce (1945-2000) s. 300-363; Żukiewicz Arkadiusz: Pracownicy socjalni w służbie pomocy s. 367-400.

36. NAWROT Dariusz: Z dziejów kształcenia oficerów Polskiej Marynarki Wojennej. *Zesz. Nauk. AON*. 2000 nr 1 s. 276-295, sum.

XX w.

37. NIEZGODA Cecylian: Działalność edukacyjna Sióstr Klarysek w Krakowie i Starym Sączu. *W Nurcie Franciszkańskim*. T. 11: 2002 s. 125-146, sum.

XVIII-XX w.

38. OD NARODZIN do wieku dojrzałego. Dzieci i młodzież w Polsce. Praca zbiorowa. Cz. 1: Od średniowiecza do wieku XVIII. Pod red. Marii Dąbrowskiej i Andrzeja Klondera. Warszawa 2002 *IAiE PAN* ss. 324, tabl. 8, il., sum. *Inst. Archeologii i Etnologii PAN*.

Treść: Sowina Urszula: Wdowy i sieroty w świetle prawa w miastach Korony w późnym średniowieczu i wczesnej nowożytności s. 15-28; Kizik Edmund: Kindelbier. Chrzcziny w miastach Prus Królewskich w XVI-XVIII wieku s. 29-54; Sierocka-Pośpiech Maria: Urodzenia i chrzty w siedemnastowiecznej Warszawie (czas i miejsce) s. 55-66; Turska Krystyna: Źródła do ubiorów dzieci Jagiellonów w XV i początku XVI wieku s. 67-80; Kopczyński Michał: Rodzinne gniazdo? Mieszkańcy szlacheckich dworów w XVII i XVIII wieku s. 81-95; Żołądź-Strzelczyk Dorota: Wychowanie dziecka w świetle staropolskiej teorii pedagogicznej s. 96-108; Główna Dariusz: Staropolsky kaznodziej o wychowaniu dzieci s. 109-114; Kowalczyk Jerzy: Wychowanie hetmanica Tomasza Zamoyskiego w świetle wydatków z lat 1605-1608 s. 115-128; Augustyniak Urszula: Wychowanie młodych Radziwiłłów na dworze birzańskim w XVII wieku s. 129-148; Zielińska Teresa: Programy i metody pedagogiczne związane z osobą Hieronima Florianą Radziwiłła (1715-1769). *Przyczynek do dziejów edukacji w Rzeczypospolitej epoki saskiej* s. 149-162; Pośpiech Andrzej: Rzeczy dziecięce w inwentarzach pośmiertnych szlachty wielkopolskiej w XVII wieku s. 163-166; Surdacki Marian: Dzieci porzucone w społeczeństwach dawnej Europy i Polski s. 169-185; Słoń Marek: Średniowieczny szpital dziecięcy we Wrocławiu s. 186-191; Piwowarczyk Dariusz: Funkcje i ceremonial rycerskiego pasowania na ziemiach polskich (XI-XVIII wiek) s. 192-217; Boroda Krzysztof: Późnośredniowieczne krakowskie kolegia studenckie s. 218-230; Trzoska Jerzy: Sytuacja formalno-prawna i materialna oraz perspektywy awansu zawodowego uczniów w cechach gdańskich w drugiej połowie XVII i w XVIII wieku s. 231-242; Karpiniński Andrzej: Wbrew prawu i moralności. Dziecko jako ofiara przemocy, agresji i deprawacji w miastach polskich w XVI-XVIII wieku s. 243-266; Wrzesińska Anna, Wrzesiński Jacek: Pochówki dzieci najmłodszych Infas I na wczesnośredniowiecznym cmentarzysku w Dziekanowicach s. 269-284; Żerek-Kleszcz Hanka: Śmierć dziecka w kulturze staropolskiej s. 285-300; Dziubkowska Joanna: Wizerunek dziecka na portrecie trumiennym s. 301-324.

39. POBÓG-LENARTOWICZ Anna: „Kultura edukacyjna na Górnym Śląsku” z cyklu: *Kultura i Europy Środkowej*, Zabrze 15-16 XI 2001 r. Śląski Kwart. *Hist. Sobótka*. R. 47: 2002 nr 2 s. 288-289.

40. RODZINNE i pozarodzinne środowiska wychowawcze. Szkice historyczno-pedagogiczne. Pod red. Aleksandry Siedlaczek-Szwed i Iwony Wagner. Częstochowa 2002 *Wydaw. WSP* ss. 278, nlb. 6.

Z treści: Kahl Edyta: Wychowanie w rodzinie szlacheckiej w poglądach i praktyce pedagogicznej doby Renesansu s. 17-29; Szwed Robert: Rodzina szlachecka po utracie niepodległości i w Księstwie Warszawskim (na przykładzie Fredrów) s. 31-49; Złotkowski Dariusz: Obraz szkoły wiejskiej schyłku XIX wieku, w relacjach młodych nauczycieli s. 61-78; Siedlaczek-Szwed A.: Geneza akcji świetlicowej w Polsce okresu międzywojennego s. 79-100; Wróblewska Teresa: Wielki humanista, mistrz, wychowawca, nauczyciel i badacz prof. Tadeusz Stefan Zieliński (14 IX 1859 – 14 V 1944) s. 101-113.

41. RODZOŚ Jolanta: Rozwój polskiej dydaktyki geografii na tle myśli pedagogicznej XX wieku. *Annales Univ. M. Curie-Skłodowska. Sec. B: Geographia, Geologia, Mineralogia et Petrographia*. Vol. 54: 1999 s. 311-331, sum.

42. ROGOZIŃSKA Anna: Szkoły sióstr urszulanek w Tarnowie w latach 1877-1953. Lublin 2002 *Tow. Nauk. KUL*. ss. 360, nlb. 2, il., sum. *Źródła i Monografie*. [T.] 233.

43. RONIQUIER Jerzy: Mit i historia. Mitotwórcze funkcje podręczników szkolnych. Kraków 2002 Wydaw. UJ ss. 174, nlb. 1, sum., rês.
XX w.
44. RYBAK Arkadiusz: Z dziejów oświaty na terenie Strzemieszyc Małych: 1820 - 2000. Dąbrowa Górnica 2002 Muzeum Miej. „Sztygarka” ss. 86, nlb. 2, il.
Obecnie dzielnica Dąbrowy Górniczej.
45. SADOWSKA Joanna: Dzieje kształtowania się polskich instytucji oświatowych. Konferencja naukowa, Piotrków Trybunalski, 28 - 29 czerwca 2002 r. *Studia Podlaskie*. T. 12: 2002 s. 431 - 434.
46. SMOTER Wojciech: Szkolnictwo w Dąbrowie i Szarowie – dzieje znane i nieznanne. Dąbrowa-Szarów 2002 Nakł. autora; przy współud. Urzędu Gminy w Kłaju ss. 109, nlb. 1, tabl. 8, il. XIX-XX w.
47. SZKOLNICTWO prawosławne w Rzeczypospolitej. Pod red. nauk. Antoniego Mironowicza, Urszuli Pawluczuk, Piotra Chomika. Białystok 2002 Zakł. Historii Kultury Pogranicza Inst. Socjologii Uniw. w Białymstoku; Bractwo Prawosławne św. św. Cyryla i Metodego ss. 256.
Z treści: Mironowicz A.: Wprowadzenie s. 5 - 6; Mironowicz A.: Szkolnictwo prawosławne w Rzeczypospolitej s. 18 - 39; Chynczewska-Hennel Teresa: Akademia Kijowsko-Mohylańska s. 40 - 54; Kempa Tomasz: Akademia Ostrogska s. 55 - 79; Utruko Ludmiła: Szkoły prawosławne w rozumieniu Sylwestra Kossowa s. 80 - 91; Surynowicz Halina: Szkolnictwo cerkiewne na Grodzieńszczyźnie w XIX wieku s. 106 - 138; Sosna Grzegorz: Szkoła monasteru krasnostockiego s. 139 - 146; Pawluczuk U.: Seminarja duchowne w Krzemieńcu i w Wilnie s. 147 - 166; Tofiluk Jerzy: Szkolnictwo prawosławne w Polsce powojennej s. 167 - 178; Małaszewski Dariusz: Nauczanie religii prawosławnej na obszarze diecezji wrocławsko-szczecińskiej w latach 1945 - 1970 s. 179 - 200; Zieniuk Jan: Kształcenie, dokształcanie i doskonalenie nauczycieli religii prawosławnej w latach 1990 - 2000 s. 201 - 213; Matwiejuk Jarosław: Podstawy prawne nauczania religii prawosławnej w Rzeczypospolitej Polskiej s. 214 - 236; Chomik P.: Elementy dydaktyczne w poezji maryjnej jako forma kultu cudownych ikon Matki Bożej w Wielkim Księstwie Litewskim s. 237 - 255.
48. SZKOŁA i nauczyciel w polskiej beletryście pozytywizmu, Młodej Polski i dwudziestolecia międzywojennego. Materiały pomocnicze do kształcenia historii wychowania. Pod red. Tadeusza Jałmużny. Łódź 2002 Wydaw. Uniw. Łódzkiego ss. 85.
49. SZYLAR Anna: Działalność oświatowa benedyktynek sandomierskich w latach 1616 - 1865. Lublin 2002 Tow. Nauk. Katol Uniw. Lubelskiego ss. 247, nlb. 3, tabl. 18, il., sum. Źródła i Monografie. [T.] 236. *Prace z Historii Szkolnictwa w Polsce*. T. 5.
50. ŚLIŹ Małgorzata: „Uniwersytet i jego studenci”. Drugie międzynarodowe sympozjum (Praga, 12 - 15 września 2001). *Studia Hist.* R. 45: 2002 z. 1 s. 118 - 120.
51. TRADYCJA i współczesność w edukacji dzieci i dorosłych. Pod red. Edyty Skoczylas-Krotli, Stanisława Podobińskiego, Władysława Szlufika. Częstochowa 2001 - 2002 [druk.:] 2002 Wydaw. WSP w Częstochowie ss. 658, il. Wyższa Szkoła Pedagog. w Częstochowie.
Księga poświęcona prof. Stanisławowi Gawlikowi.
Z treści: Podobiński S., Skoczylas-Krotla E., Szlufik W.: Z życia i działalności prof. dra hab. Stanisława Gawlika s. 13 - 16; Bugara Mariusz: Działalność oświatowa częstochowskiego oddziału RTPD [Robotnicze Towarzystwo Przyjaciół Dzieci] w latach 1919 - 1939 s. 31 - 42; Rędziński Kazimierz: Oświata polska pod okupacją radziecką we Lwowie w latach 1944 - 1945 s. 177 - 182; Siedlaczek[-Szwed] Aleksandra: Tradycje wychowania w Wileńskim Towarzystwie Opieki nad Dziećmi (1901 - 1940) s. 183 - 188; Szwed Robert: Organizacja i opieka nad dzieckiem w Domu Schronienia Ubogich w Krakowie (1816 - 1846) s. 257 - 263; Wiśniewska Wanda: Wspieranie idei gniazd sierocych Kazimierza Jeżewskiego [1877 - 1948] przez twórców kultury polskiej s. 279 - 287; Krzaczek Michał: Działalność studium administracji komunalnej i instytutu komunalnego (1927 - 1939) s. 417 - 426; Pękala Anna: Podręczniki szkolne do wychowania muzycznego w szkołach powszechnych II Rzeczypospolitej s. 507 - 517; Pękala Piotr: Polska w międzynarodowym ruchu oświatowym i pedagogicznym w latach 1918 - 1939 s. 519 - 524; Wojna Stefan: Wychowawcze walory muzykowania (na przykładzie kapeli z Szalowej) s. 541 - 552; Krzaczek Michał: Place, ubezpieczenia emerytalne i zdrowotne pracowników samorządowych w II Rzeczypospolitej – uregulowania prawne s. 571 - 579; Bibliografia prac jubilat. Wykaz osiągnięć w pracy naukowo-badawczej s. 641 - 652.
52. W DIALOGU z przeszłością. Księga poświęcona profesorowi Janowi Hellwigowi [1931 - 2000]. Pod red. Wiesława Jamrożka, Doroty Żołądz-Strzelczyk. Poznań 2002 Wydaw. Nauk.

UAM ss. 380, tabl. 1, il., sum. Uniw. im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Psychologia i Pedagogika. Nr 114.

Z treści: Jamrozek W.: Profesor Jan Hellwig – historyk edukacji (1931-2000) s. 7-10; Kabziński Krzysztof: Rola historii wychowania we współczesnym sporze o model nauk pedagogicznych s. 39-50; Bobrowska-Nowak Wanda: Inspiracje badań problematyki z zakresu historii wychowania i oświaty w Polsce czerpane z materiałów źródłowych i opracowań naukowych s. 51-55; Pggler Franz: Zwischen Nationalbewusstsein und Weltoffenheit: Europäische Perspektiven der pädagogischen Historiographie s. 109-125; Żołądź-Strzelczyk D.: Dzieci nieślubne w dawnej Polsce s. 129-146; Majorek Czesław: Konserwatywizm programowy kursów metody i preparand nauczycielskich w Galicji (1805-1871) s. 175-186; Meissner Andrzej: Rola Lwowa w rozwoju teorii wychowania przedszkolnego w okresie autonomii galicyjskiej s. 187-202; Wróblewska Teresa: Działalność oświatowo-wychowawcza Zgromadzenia Sióstr Służek w latach 1878-1918 s. 203-216; Stopińska-Pająk Agnieszka: Status naukowy andragogiki w Drugiej Rzeczypospolitej s. 219-227; Drynda Danuta: Kształcenie do wartości w dydaktyce Drugiej Rzeczypospolitej. Historyczne inspiracje dla współczesności s. 229-244; Wieczorek Tadeusz: Geneza ludowych szkół rolniczych w Polsce s. 245-260; Ruta Zygmunt: Warunki lokalowe i materialne seminariów nauczycielskich w Okręgu Szkolnym Lwowskim w pierwszych latach Drugiej Rzeczypospolitej s. 261-274; Jakubiak Krzysztof: Przyczynok do dziejów Związku Zawodowego Wychowawców Polskich Zakładów Wychowawczych (1926-1934) s. 275-281; Walczak Marian: O niektórych stratach w edukacji Polaków w latach 1939-1945 s. 283-300; Szajek Stanisław: Pedagogika pracy Augusta Hermanna Frankego s. 303-309; Gawlik Stanisław: Grzegorz Piramowicz - proboszcz parafii w Kurowie, Końskowoli i Międzyrzeczu Podlaskim s. 311-321; Mokrzecki Lech: Z tradycji pozaszkolnej działalności oświatowej w Krakowie s. 323-328; Jałmużna Tadeusz: Pedagogiczna i związkowa działalność Henryka Ochędalskiego s. 329-335; Koźmian Danuta: Edukacja nauczycieli szkół powszechnych i średnich w poglądach Albina Jakiela (1900-1944) s. 337-349; Wołoszyn Stefan: Publicystyka pedagogiczna Janusza Korczaka okresu międzywojnia i jej zakorzenienie w rzeczywistości społecznej s. 351-356; Kabzińska Łucja; Józef Mirski jako propagator nowego wychowania w Polsce okresu międzywojennego s. 357-376.

53. WKŁAD ruchu ludowego w przeobrażenie oświaty i szkolnictwa na wsi. Materiały z konferencji naukowej, która odbyła się w Kielcach w dniach 8-9 kwietnia 2002 r. Pod red. Mieczysława Adamczyka i Zdzisława Ratajka. Kielce 2002 WŚ ss. 495, il., sum. Wszchnica Świętokrzyska w Kielcach, Zarząd Gł. Lud. Tow. Nauk.-Kult. w Warszawie.

Z treści: Dunin-Wąsowicz Krzysztof: Ruch ludowy w Galicji wobec problemów oświaty na wsi s. 25-33; Wójcik Alicja: Oświata w myśli ludowej na przełomie XIX i XX wieku s. 35-47; Dobrynin Michał: Szkolnictwo polskie na Kresach Wschodnich po drugiej wojnie światowej (Litwa, Białoruś, Ukraina) – próba analizy s. 49-60; Molenda Jan: Rola ludowców w kształtowaniu prooświatowych postaw chłopów przed 1918 r. s. 61-68; Giza Antoni: Szkolnictwo polskie i ruskie w Galicji Wschodniej w latach 1867-1914 s. 69-76; Kołodziejczyk Arkadiusz: Ludowcy wobec problemu szkoły wyznaniowej i klerykalizacji oświaty w latach 1918-1926 s. 77-92; Krasuski Józef: Szkolnictwo i oświata w programach i działalności praktycznej SL „Roch” w latach 1939-1945 s. 93-110; Matusak Piotr: Kultura w programach konspiracyjnego ruchu ludowego 1939-1945 s. 111-134; Turkowski Romuald: Ludowcy wobec problemów funkcjonowania szkolnictwa wyższego w Polsce (1945-1947/48) s. 135-151; Krasicka Zofia: Udział wojska i organizacji społecznych w wychowaniu wojskowym i patriotycznym młodzieży na Kielecczyźnie w latach 1918-1939 s. 153-164; Steпка Stanisław: Społeczność wiejska wobec akcji budowy szkół tysiąclecia (1958-1966) s. 165-173; Sokół Zofia: Działalność oświatowa Marii Wysłouchowej (1858-1905) w Galicji s. 175-182; Dobroński Adam: Szkoła Rolnicza w Krzyżewie – społeczność wiejska – ludowcy s. 183-191; Kłos Lilla: Seminarium Nauczycielskie w Siennicy ośrodkiem kształcenia działaczy ruchu ludowego (1866-1936) s. 193-201; Wojciechowska Jolanta: Działalność kulturalno-oświatowa Władysława Kiernika w bocheńskim Kole im. Marii Konopnickiej Towarzystwa Szkoły Ludowej w latach 1905-1914 s. 203-212; Boruta Tadeusz: Działalność nauczycieli na wsi podlaskiej w czasie I wojny światowej s. 213-221; Bednarzak-Libera Mirosława: Działalność oświatowo-kulturalna akademickich organizacji ludowych w II Rzeczypospolitej s. 223-243; Małolepszy Eligiusz: Rola i znaczenie prasy wiejskich organizacji młodzieżowych w popularyzacji i upowszechnianiu kultury fizycznej na wsi w okresie II Rzeczypospolitej (zarys problematyki) s. 245-251; Indraszczyk Arkadiusz: Szkoła i teatr w myśli i działalności społecznej Adama Bienia w dwudziestolecium międzywojennym s. 253-284; Gmitruk Janusz: Oświata dla ludu – podlaskie doświadczenia oświatowe Józefa Pietruczuka i Stefana Skoczylasa s. 285-295; Piotrowicz Dariusz: Czesław Wycech – minister oświaty 1945-1947 s. 297-307.

54. WYŻSZE szkolnictwo kościelne w Polsce. Wizja kardynała Karola Wojtyły i jej realizacja. Red. Jędrzej Májka. Kraków 2002 Wydaw. Nauk. Papieskiej Akad. Teol. ss. 480.

Z treści: Kubiś Adam: Papieski Wydział Teologiczny w Krakowie 1954-1981 s. 9-164; Szostek Andrzej: Wydział Teologiczny Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego s. 168-208; Bartnicki Roman: Uniwersytet Kardynała Wyszyńskiego w Warszawie. Miejsce ATK i UKSW w kościelnym szkolnictwie wyższym s. 209-256; Wojtkowski Julian: Wydział Teologii w Olsztynie s. 257-289; Jędryszewski Marek: Wydział Teologiczny Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu s. 291-316; Bagrowicz Jerzy: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu s. 317-336; Sobeczko Helmut Jan: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego s. 337-349;

Myszor Wincenty: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach s. 351-361; Dec Ignacy: Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu s. 363-389; Miazek Jan: Papieski Wydział Teologiczny w Warszawie. Sekcja – Wydział i Sekcja w Warszawie s. 403-421; Bolewski Jacek: Bobolanum – Wydział i Sekcja w Warszawie s. 403-443; Knapczyk Antonina Scholastyka: Międzyzakonny Wyższy Instytut Katechetyczny w Krakowie s. 423-443; Grzebień Ludwik: Wyższe Studiów Filozoficzno-Teologiczne Księży Jezuitów w Krakowie s. 451-470.

55. Z KART historii polskiej nauki prawa międzynarodowego. Pod red. Anny Przyborowskiej-Klimczak. Lublin 2002 Wydaw. KUL ss. 189, nlb. 2, tabl. 4.

Z treści: Karski Karol: Profesorowie Uniwersytetu Warszawskiego: Wojciech Góralczyk i Henryk de Fiumel s. 105-109; Przewoźnik Bogumiła W.: Zakodowało się w mej pamięci... (Wspomnienie o profesorze Aleksandrze Bramsonie) s. 111-113; Rozwój nauki i dydaktyki prawa międzynarodowego w poszczególnych ośrodkach naukowych w Polsce: Matuszewski Wojciech: Uniwersytet Jagielloński s. 117-123; Filipek Paweł, Kuźniak Brygida: Uniwersytet Jagielloński s. 125-131; Karski Karol: Uniwersytet Warszawski s. 133-147; Jasińska Anna, Skomerska-Muchowska Izabela: Uniwersytet Łódzki s. 149-155; Połatyńska Joanna: Uniwersytet Łódzki s. 157-158; Wierzbicki Bogdan, Perkowski Maciej, Zdanowicz Mieczysław: Uniwersytet w Białymstoku s. 159-162; Konaszczuk Wojciech: Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie s. 163-165; Banach Marian, Śliwa Robert: Akademia Ekonomiczna w Krakowie s. 167-172.

56. ŻUR Piotr: Dzieje oświaty w Sosnowcu. W: Sosnowiec. 100 lat dziejów miasta. Praca zbiorowa. Pod red. Jana Walczaka. Sosnowiec 2002 s. 434-451.

2. Okres do 1795 roku

57. BIAŁOŁOCKI Adam: Początki szkolnictwa średniego we Wrocławiu. Dolny Śląsk. Nr 10: 2002 s. 187-195.

XIII-XIV w.

58. BIEGAŃSKA Anna: The learned Scots in Poland (from the mid-sixteenth century to the close of the eighteenth century). Canadian Slavonic Papers. Vol. 47: 2001 s. 1-28.

59. BIENKOWSKI Tadeusz: Aspekty edukacji staropolskiej (stanowe modele życia i wzory osobowe). Rozprawy z Dziejów Oświaty. T. 41: 2002 s. 7-29.

60. BRATUŃ Marek: „Ten wykwinny, wykształcony Europejczyk”. Zagraniczne studia i podróże edukacyjne Michała Jerzego Wandalina Mniszcha w latach 1762-1768. Opole 2002 Wydaw. UO ss. 316, tabl. 17, il., rės., Zsfg. Uniw. Opolski. Studia i Monografie. Nr 321.

61. BURDA Bogumiła: Nauczyciel, jego funkcje i zadania oraz kwalifikacje w okresie wczesnonowożytnym w szkołach średnich Dolnego Śląska. W: Historia, dydaktyka, media. Księga pamiątkowa poświęcona prof. Januszowi Rulce w czterdziestolecie pracy naukowej. Red. Barbara Tarnowska. Bydgoszcz 2002 s. 47-54.

62. BURZYŃSKA Anna B.: Popularyzacja wiedzy o języku polskim w podręcznikach do nauczania polszczyzny na Śląsku w XVII wieku. W: O trudnym łatwo. Materiały sesji poświęconej popularyzacji nauki. Wrocław 2002 s. 87-94.

63. CHACHAJ Marian: Między Wittenbergą a Rzymem. Studia polskich i litewskich biskupów, prałatów oraz kanoników na luterzańskich uniwersytetach niemieckich w latach 1536-1564. W: Stosunki polsko-niemieckie w XVI-XVIII wieku. Materiały konferencji naukowej, Kielce-Szydłowiec, 19-21 października 2000. Pod red. Jacka Wijaczki. Kielce 2002 Wydaw. AŚ s. 21-36. Prace Instytutu Historii Akademii Świętokrzyskiej w Kielcach. Nr 31.

64. CHACHAJ M.: Studia włoskie profesorów Akademii Zamojskiej w XVI-XVIII wieku. W: Między Zachodem a Wschodem. Studia z dziejów Rzeczypospolitej w epoce nowożytnej. Pod red. Jacka Staszewskiego, Krzysztofa Mikulskiego i Jarosława Dumanowskiego. Toruń 2002 s. 175-187.

65. DĘBICKI Jacek: Dolnośląskie i kłodzkie uzdrowiska studenckie w XVII-XVIII w. w ujęciu kulturowym. Wstęp do problematyki. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka*. R. 57: 2002 nr 2 s. 241-250.

66. FLAGA Jerzy: Z problematyki nauczania prawa kanonicznego u jezuitów w XVII i XVIII wieku. *Roczniki Nauk Prawnych*. T. 12: 2002 z. 2 s. 37-57, sum.

67. GAWLIK Stanisław: Oświeceniowa myśl pedagogiczna w wybranych utworach Grzegorza Piramowicza. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 33-43.

68. HOSZOWSKA Mariola: Kobiety w wybranych podręcznikach historii ojczystej drugiej połowy XVIII wieku. W: *Z przeszłości Europy Środkowowschodniej*. Pod red. Jadwigi Hoff. Rzeszów 2002 s. 121-145.

69. HOSZOWSKA M.: Wizerunek kobiety w XVIII-wiecznych podręcznikach historii ojczystej. *Prace Hist.-Archiw.* T. 11: 2002 s. 105-118.

70. JANECZEK Stanisław: „Świecki” charakter Komisji Edukacji Narodowej? Uwagi na marginesie lektur z historii szkolnictwa. W: *Divina et humana. Księga jubileuszowa w 65. rocznicę urodzin księdza profesora Henryka Misztala*. Red. Antoni Dembiński, Wiesław Bar, Piotr Stanisł. Lublin 2001 s. 745-769.

71. JEZUICKIE bursy muzyczne w Polsce i na Litwie w XVII i XVIII wieku. Kraków 2002 Wydaw. WAM; Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum”.

Cz. 1: Kochanowicz Jerzy: Geneza, organizacja i działalność jezuickich burs muzycznych. The foundation, structure and endeavors of the Jesuit music seminaries ss. 344, il, sum. *Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich*. T. 7.

Cz. 2: Kochanowicz J.: Przepisy dotyczące jezuickich burs muzycznych. The roles governing the Jesuit music seminaries ss. 141, nrb. 1, sum. *Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich*. T. 8.

Cz. 3: Grzebiń Ludwik, Kochanowicz J.: Słownik jezuitów i prefektów burs muzycznych. A dictionary of Jesuit musicians and prefects in each music seminary ss. 271, nrb. 1. *Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich*. T. 9.

Cz. 4: Kochanowicz J.: Słownik geograficzny jezuickich burs muzycznych. (Materiały). A description and location each Jesuit music seminary ss. 269. *Studia i Materiały do Dziejów Jezuitów Polskich*. T. 10.

72. JUCKIEWICZ Paweł: Próba utworzenia uniwersytetu na Środkowym Nadodrzu w XVII wieku. *Roczn. Lubuski*. T. 28: 2002 cz. 1 s. 149-153.

73. KACZMAREK Krzysztof: Studia uniwersyteckie cystersów z ziem polskich w okresie średniowiecza. Poznań 2002 Inst. Historii Uniw. im. Adama Mickiewicza ss. 177. Publikacje Instytutu Historii UAM. [T.] 42.

74. KARPIŃSKI Andrzej: Opieka społeczna nad dziećmi i młodzieżą w miastach Rzeczypospolitej w XVI-XVIII wieku. *Kwart. Hist.* R. 109: 2002 nr 3 s. 23-37, sum.

75. KUNERT Maria: Studenci Pedagogium Książęcego w Szczecinie w XVI wieku. Warunki mieszkaniowe, obyczaje, życie towarzyskie. *Przeł. Zachodniopomorski*. R. 17: 2002 z. 2 s. 7-37.

76. KWAK Jan: Rola organizacji cechowych w edukacji i wychowaniu rzemieślników. Na przykładzie statutów górnośląskich i rzeszowskich z XVII-XVIII wieku. Próba podsumowania. *Prace Hist.-Archiw.* T. 11: 2002 s. 67-73.

77. LITAK Stanisław: Francuski nurt w wychowaniu i szkolnictwie w Polsce w XVII i XVIII w. W: *Ecclesia Posnaniensis. Opuscula Mariano Banaszak septuagenario dedicata*. Red. Feliks Lenort, Konrad Lutyński. Poznań 1998 s.139-148.

78. MOKRZECKI Lech: Nauczanie historii w szkolnictwie Prus Królewskich (XVI-XVIII w.). Zarys problematyki. W: *Historia, dydaktyka, media. Księga pamiątkowa poświęcona prof. Januszowi Rulce w czterdziestolecie pracy naukowej*. Red. Barbara Tarnowska. Bydgoszcz 2002 s. 39-46.

79. NIEDZIELSKA Magdalena: Projekt uniwersytetu w Toruniu z 1794 roku. *Zapiski Hist.* T. 67: 2002 z. 1 s. 55-70, Zsfg.

80. NOWAK Zbigniew: Problematyka bibliologiczna w ćwiczeniach oratorskich uczniów Jana Mochingera w Gdańskim Gimnazjum Akademickim w XVII wieku. *Roczn. Gdański*. T. 61: 2001 z. 2 s. 23-31.

81. PADOŁ Roman: Plan reformy Akademii Krakowskiej a „filozofia moralna” Hugona Kołłątaja. *Krakowskie Studia Matopolskie*. Nr 4: 2000 s. 223-230, sum.
82. PAWLAK Marian: Studia wiejskiej luterańskiej młodzieży z Prus Królewskich w XVII - XVIII wieku. W: W służbie książki. Praca zbiorowa ofiarowana doktorowi habilitowanemu Franciszkowi Mincerowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Pod red. Zdzisława Kropidłowskiego. [Toruń] – Bydgoszcz 2002 s. 41-58.
83. PIPOWSKI Roman: Szkolnictwo Chełmży i okolic. Cz. 1: Od 1251 do 1772 roku. Toruń 2002 Wydaw. Adam Marszałek ss. 65. Miejs. i Pow. Bibl. Publ. w Chełmży.
84. PUCHOWSKI Kazimierz: Collegium Nobilium Societatis Jesu w Warszawie wobec „dobrze oświeconej Europy”. *Wiek Oświecenia*. T. 17: 2001 s. 129-157, rês.
Lata 1752-1773.
85. SERWAŃSKI Maciej: Formy aktywności Kolegium Jezuickiego w Poznaniu w XVI - XVIII wieku. *Mazowieckie Studia Humanist.* R. 8: 2002 nr 2 s. 31-39.
86. WOJCIECHOWSKI Teofil: Szkolnictwo bocheńskie do 1772 roku. *Studia i Materiały do Dziejów Żup Solnych*. T. 22: 2002 s. 197-239, sum.
Od XV w.
87. ŻOŁĄDŹ-STRZELCZYK Dorota: Dziecko w dawnej Polsce. Poznań 2002 Wydaw. Poznańskie ss. 354, nlb. 2, il.
XV - XVIII w.

3. Okres 1795 - 1918

88. ADAMCZYK Kazimierz: Władysław Zamoyski jako fundator stypendiów dla młodzieży polskiej w latach 1884 - 1914. W: W służbie książki. Praca zbiorowa ofiarowana doktorowi habilitowanemu Franciszkowi Mincerowi w siedemdziesiątą rocznicę urodzin. Pod red. Zdzisława Kropidłowskiego. [Toruń]-Bydgoszcz 2002 Nasza Oficyna Wydawnicza; Akad. Bydgoska im. Kazimierza Wielkiego s. 99-108.
89. APOZNAŃSKI Józef: Oświata w gubernii suwalskiej w okresie 1864-1900. *Acta Baltico-Slavica*. T. 26: 001/2002 s. 273-313, sum.
90. Bairašauskaitė Tamara: Materiały do dziejów Białostockiego Instytutu Dobrze Urodzonych Panien w zbiorach Litewskiego Państwowego Archiwum Historycznego w Wilnie. *Białostoczczyna*. [R. 15]: 2000 nr 1 s. 13-20.
Działał w l. 1841-1918.
91. BASKE Siegfried: Reformatorskie idee Reinholda Bernharda Jachmanna z lat 1811/1812. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 41: 2002 s. 65-74.
W szkole w Jankowie na Pomorzu Gdańskim.
92. BŁASZCZYK Tomasz: Wspólne zapisy regulacji prawnych Uniwersytetu Wrocławskiego i Wydziału Teologii Katolickiej w pierwszej połowie XIX wieku. *Saeculum Christianum*. R. 7: 2000 nr 2 [druk.:] 2001 s. 91-100, Zsfg.
93. BURDA Bogumiła: Zespoły kształceniowe w Sulechowie i ich związki z ziemią polskimi oraz Łużycami na przełomie XVIII i XIX wieku. *Roczn. Lubuski*. T. 28: 2002 cz. 1 s. 201-207.
94. CIARA Stefan: Archiwa a uniwersytety w Krakowie i Lwowie w latach 1877/78-1918. Warszawa 2002 NDAP; IHUW ss. 179, sum., Zsfg. Nacz. Dyrekcja Archiwów Państw.; Inst. Hist. Uniw. Warszawskiego; Wyższa Szkoła Humanist. im. Aleksandra Gieysztor w Pułtusk.

95. CZAPSKA Małgorzata: Prywatne szkoły średnie w Królestwie Polskim w latach 1831-1862. Kielce 2002 Wydaw. Akad. Świętokrzyskiej ss. 424, nlb. 4, il., mapy.
96. FOLGA-JANUSZEWSKA Dorota: Uniwersyteckie początki Muzeum Narodowego w Warszawie. *Muzealnictwo*. Nr 44: 2002 s. 67-72, sum.
XIX w.
97. GALOS Adam: Obchody rocznic uniwersyteckich. (Na trzysta lat istnienia wyższej uczelni we Wrocławiu). *Śląski Kwart. Hist. Sobótka*. R. 57: 2002 nr 1 s. 1-19, Zsfg.
XIX w.
98. GLIŃSKI Waldemar: Komisja Rządowa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego wobec wspólnot religijnych w Królestwie Polskim w latach 1815-1820. Warszawa 2002 Wydaw. Nauk. Semper ss. 211, nlb. 1.
99. HARATYK Anna: Rozwój opieki nad dziećmi i młodzieżą w Galicji doby autonomicznej. Wrocław 2002 Inst. Pedagogiki Uniw. Wrocławskiego ss. 211, nlb. 4.
100. JANICKA Iwona: Prestiż akademickiego środowiska lekarskiego w oczach społeczeństwa wileńskiego w pierwszej połowie XIX wieku. *Zapiski Hist.* T. 67: 2002 z. 3/4 s. 89-105, Zsfg.
101. JEMIELITY Witold: Szkoły w Łomży i Szczuczynie do I wojny światowej. W: Jakub Waga – pedagog i uczony. Pod red. Wandy Grębeckiej. Łomża 2001 ŁTN s. 127-140. Łomżyńskie Tow. Nauk. im. Wągów.
102. KALINOWSKA-WITEK Barbara: Kształcenie dziewcząt w Królestwie Polskim w latach 1864-1905. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 22: 2002 s. 173-183.
103. KOWALSKI Krzysztof Maciej: Edukacja gimnazjalna księdza Norberta Hildebrandta w świetle zachowanych świadectw szkolnych. Z dziejów dydaktyki w Prusach Zachodnich w drugiej połowie XIX wieku. W: Pomorze – okno na świat. Studia z dziejów XIX i XX wieku. Praca zbior. pod red. Anny Paner i Michała Kosznickiego. Gdańsk 2002 s. 105-125.
104. KRAJEWSKI Zenon: Z ziemi włoskiej do Polski. Stosunki społeczne i wychowanie w Legionach Dąbrowskiego i Kniaziewiczza. Toruń 2002 Wydaw. Adam Marszałek ss. 143, il. Legiony Polskie (1797-1801) i Legia Naddunajska (1799-1802).
105. KULKA Bronisław: Deklamacja w edukacji polonistycznej w latach 1870-1918. Zarys problematyki. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 135-144.
106. KWESTIA języka modlitwy szkolnej w memoriale księcia Aleksandra Imeretyńskiego z 23 września/5 października 1897 r. Wyd. Leszek Jaśkiewicz. W: Unifikacja za wszelką cenę. Sprawy polskie w polityce rosyjskiej na przełomie XIX i XX wieku. Studia i materiały. Pod red. Andrzeja Szwarca i Pawła Wieczorkiewicza. Warszawa 2002 243-246.
107. ŁOPATKIEWICZ Tadeusz: Nieznane rysunki z zapomnianej wycieczki. Uczniowie krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych na Podkarpaciu w 1890 roku. *Roczn. Rymanowa Zdroju*. T. 7: 2002 s. 37-40, sum. s. 55.
108. ŁUCZYŃSKA Barbara: Stosunki szkolne w Galicji na tle krystalizowania się świadomości narodowej Ukraińców. *Roczn. Komisji Nauk Pedagog.* T. 55: 2002 s. 15-33, sum.
109. ŁUKASIEWICZ Dariusz: Między germanizacją a modernizacją. Finansowanie szkolnictwa w Prusach Południowych w latach 1793-1806. W: Stosunki polsko-niemieckie w XVI-XVIII wieku. Materiały konferencji naukowej, Kielce-Szydłowiec, 19-21 października 2000. Pod red. Jacka Wijaczki. Kielce 2002 s. 241-261.
110. ŁUKASIEWICZ Dariusz: Szkolnictwo w departamencie kaliskim w świetle pruskich tabel szkolnych z 1799 roku. *Roczn. Kaliski*. T. 27: 2001 s. 27-46.

111. MATUS Irena: Źródła do dziejów szkolnictwa cerkiewno-parafialnego w byłym powiecie bielskim w latach 1884-1915. *Białostoczczyzna*. [R. 15]: 2000 nr 2 s. 40-44.

Omówienie.

112. MIREK Agata: Działalność społeczna i wychowawcza pierwszych niepokalanek (1891-1918). *Nasza Przeszość*. [T.] 97: 2002 s. 207-231, sum.

113. MOLIŁ Witold: Uniwersytety niemieckie w oczach polskich studentów w drugiej połowie XIX i na początku XX wieku. W: *Dzieje polityczne, kultura, biografistyka. Studia z historii XIX i XX wieku ofiarowane prof. Zbigniewowi Dworeckiemu*. Pod red. Lecha Trzeciakowskiego i Przemysława Matusika. Poznań 2002 s. 215-227.

114. NADPLSKI Waldemar: Początki turystyki w I i II gimnazjum nowosądeckim do 1914 roku. *Prace Pienińskie*. T. 12: 2002 s. 19-27.

Od 1891 r.

115. NIEDZIELUK Tatiana: Rzymskokatolickie organizacje dobroczynne i kulturalno-oświatowe na Syberii Zachodniej na przełomie XIX i XX w. W: *Kościół katolicki na Syberii. Historia, współczesność, przyszłość*. Red. nauk. Antoni Kuczyński. Wrocław 2002 Silesia s. 157-170. Uniw. Wrocławski. Inst. Historyczny. Katedra Etnologii i Antropologii Kulturowej. Ośr. Badań Wschodnich, Centrum Duchowości Klaretyńskiej, Stow. „Wspólnota Polska”. Z Prac Ośrodka Badań Wschodnich Uniwersytetu Wrocławskiego.

116. NOWIŃSKI Franciszek: Korpus Morski w Petersburgu i jego polscy absolwenci. W: *Pomorze – okno na świat. Studia z dziejów XIX i XX wieku*. Praca zbior. pod red. Anny Paner i Michała Kosznickiego. Gdańsk 2002 s. 145-171.

117. OPIEKA nad dzieckiem w Galicji. Red. Andrzej Meissner. Rzeszów 2002 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 220. Galicja i jej Dziedzictwo. T. 16.

Treść: Meissner A.: Teoretyczne podstawy opieki nad dzieckiem sierocym w Galicji s. 11-28; Haratyk Anna: Udział galicyjskiego Kościoła katolickiego w pracach opiekuńczo-wychowawczych s. 29-45; Balukiewicz Małgorzata: Rozwój placówek opiekuńczo-wychowawczych dla dzieci i młodzieży we Lwowie s. 46-63; Pękowska Marzena: Opieka nad dzieckiem głuchym i niewidomym we Lwowie w XIX wieku s. 64-93; Meissner-Łozińska Justyna: Placówki opieki nad dzieckiem w Krakowie w okresie autonomii galicyjskiej s. 94-113; Barnaś-Baran Ewa: Opieka nad dzieckiem w Krakowskim Towarzystwie Dobroczynności w latach 1816-1918 s. 114-129; Szmyd Kazimierz: Z dziejów zakonnej opieki nad dzieckiem na Podkarpaciu s. 130-151; Dolata Elżbieta: Wybrane problemy opieki nad dzieckiem w Galicji doby autonomicznej w świetle czasopisma „Szkoła” s. 152-164; Krzanowski Adam: Wybrane problemy opieki nad uczniami w sprawozdaniach dyrektorów gimnazjów galicyjskich s. 165-179; Horbowski Adam: Dziecko wiejskie i szkoła we wspomnieniach i pamiętnikach galicyjskich s. 180-190; Sylwetki: Meissner A.: Natalia Cicińska (1881-1959) s. 193-194; Klis Teresa, Klis Andrzej: Ksiądz Bronisław Bonawentura Markiewicz (1842-1912) s. 195-196; Pękowska M.: Marek Makowski (1822-1894) s. 197-198; Pękowska M.: Antoni Mejbaum (1854-1916) s. 199-200; Krzanowski A.: Zygmunt Wyrobek (1872-1939) s. 201-202; Meissner A.: Barbara Żulińska (1881-1962) s. 203-206; Dolata E.: Józef Anzelm Żuliński (1841-1908), powstaniec 1863 r., pedagog, filantrop, działacz katolicki i społeczny s. 207-209; Dolata E.: Tadeusz Żuliński (1839-1885), lekarz, higienista, filantrop, działacz na polu wychowania fizycznego i zdrowotnego s. 210-213; Źródła drukowane do dziejów opieki nad dzieckiem w Galicji (wybór). Sporządził A. Meissner s. 214-220.

118. POZNAŃSKI Karol: Walka caratu z polską szkołą po upadku powstania listopadowego. *Przegl. Hist. - Oświat*. R. 45: 2002 z. 1/2 s. 45-52.

119. RITTER Anna: Kształtowanie praw i obowiązków nauczycieli szkół elementarnych w Królestwie Polskim. *Piotrkowskie Zesz. Hist*. T. 2: 2000 s. 109-127, sum.

120. STRAJK dzieci wrześnińskich z perspektywy wieku. Oprac. zbior. pod red. Stanisława Sierpowskiego. Poznań-Września 2001 Bogucki Wydaw. Nauk.; Urząd Miasta i Gminy ss. 240, il.

Treść: Sierpowski S.: Wstęp s. 5-7; Cz. 1: Polityka germanizacyjna a społeczeństwo polskie: Sierpowski S.: Stan wiedzy i ewolucja poglądów na temat strajku szkolnego we Wrześni z 1901 roku s. 11-34; Dworecki Zbigniew: Charakterystyka społeczeństwa ziemi wrześnińskiej z przełomu XIX i XX wieku s. 35-56; Śmigiel Kazimierz: Walka duchowieństwa wrześnińskiego z postępującą germanizacją s. 57-72; Cz. 2: Polskie i międzynarodowe echa protestów wrześnińskich: Rzepa Krzysztof: Niemcy, Prusy i zabór pruski s. 75-88; Łazuga Waldemar: Galicja i Austro-Węgry

s. 89-104; Kijas Artur: Echa strajku w Królestwie Polskim i Rosji s.105-122; Sierpowski S.: Echa włoskie s. 123-140; Plygawko Danuta: Echa francuskie s. 141-154; Blejwas Stanisław A.: Polonia amerykańska s. 155-180; Cz. 3: Strajki wrzesińskie w polskiej świadomości narodowej: Kulczycki John J.: Strajki szkolne, nacjonalizm i świadomość narodowa s. 183-190; Wiśniewski Jarosław: Akcje strajkowe dzieci wrzesińskich w polskiej literaturze, publicystyce i sztuce s. 191-208; Hendrykowska Małgorzata, Hendrykowski Marek: Obraz strajku dzieci wrzesińskich w polskim filmie s. 209-232.

121. SZAFER Mieczysław: Edukacja po galicyjsku. Ze wspomnień mojego dziadka. [Oprac.] T. Przemysław Szafer. *Teka Komisji Urbanistyki i Architektury*. T. 33: 2001 [druk.:] 2002 s. 191-208, sum.

Tarnów, Lwów, Kraków, Monachium w l. 1865-1878.

122. SZUGALSKI Tomasz: Polskie nauczanie religijne w kościele św. Jana Chrzciciela i św. Jana Ewangelisty w Pile w XIX wieku. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie*. Nr 5: 2000 s. 69-83.

123. ŚWIĄTEK-OCHMANN Monika: Świadectwa kultury pedagogicznej: pedagogika żydowska w XIX wieku. *Res Humana*. 2002 nr 6 s. 17-20.

124. WALASEK Stefania: Polska oświata w guberni wileńskiej w latach 1864-1915. Kraków 2002 *Impuls* ss. 178, nlb. 1, il., mapa.

125. WALCZAK Eugeniusz: Szkolnictwo powszechne w powiecie kutnowskim u progu niepodległej Polski. *Kutnowskie Zesz. Regionalne*. T. 6: 2002 s. 365-368.

Lata 1914-1917.

126. WINIARZ Adam: Szkolnictwo Księstwa Warszawskiego i Królestwa Polskiego (1807-1831). Lublin 2002 Wydaw. Uniw. M. Curie-Skłodowskiej ss. 586, sum.

127. WLAŻŁAK Władysław: Organizacja szkolnictwa elementarnego w dziesiątym okręgu szkolnym obszaru piotrkowskiego (1818-1824). *Częstochowskie Studia Teologiczne*. [T.] 30: 2002 s. 319-334.

128. WRÓBEL-LIPOWA Krystyna: Wartości w wychowaniu rodzinnym dzieci Stanisława Kostki Zamoyskiego [1775-1856]. W: Historia, dydaktyka, media. Księga pamiątkowa poświęcona prof. Januszowi Rulce w czterdziestolecie pracy naukowej. Red. Barbara Tarnowska. Bydgoszcz 2002 Wydaw. Akad. Bydgoskiej im. Kazimierza Wielkiego s. 69-74.

129. WRÓBLEWSKA Teresa: Problemy oświaty i nauki u schyłku XVIII i w XIX wieku. *Piotrkowskie Studia Pedagog.* T. 9: 2001 s. 29-35.

130. WYSZCZELSKI Lech: Działalność oświatowo-wychowawcza w Wojsku Polskim do czasu odzyskania niepodległości w 1918 r. *Zesz. Nauk. AON*. 2000 nr 4 s. 259-276, sum.

Głównie w okresie I wojny światowej.

4. Okres 1918 - 1939

131. ADAMCZYK Jerzy: System szkolny księdza Czesława Piotrowskiego jako przykład i wyzwanie dla polskich szkół katolickich. *Kaliskie Studia Teol.* [T.] 1: 2002 s. 185-205, Zsfg. Realizowany w Poznaniu w l. 1920-1939.

132. ADAMEK Stanisław: Dziki odruch i nic więcej. (Studium pedagogiczno-historyczne o karze fizycznej). Katowice-Dąbrowa Górnicza 2002 Muzeum Miejskie „Szytgarka” ss. 158, nlb. 1, il. W l. 1918-1939.

133. BAJERA-OLSZEWSKA Zofia: Działalność Komisji Opiniodawczej Ministerstwa Wyznań Religijnych i Oświecenia Publicznego w sprawie ustroju szkolnictwa muzycznego w Polsce (1928/29 r.). *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 41: 2002 s. 193-242.

134. BOGUSZEWSKA Anna: Konferencje rejonowe jako forma doskonalenia nauczycieli szkół powszechnych uczących rysunku w okresie międzywojennym. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 209-212.
135. CZUBIŃSKI Antoni: Sanacyjne próby umocnienia wpływów obozu rządowego wśród studentów Uniwersytetu Poznańskiego w latach 1926-1933. W: *Dzieje polityczne, kultura, biografistyka. Studia z historii XIX i XX wieku ofiarowane prof. Zbigniewowi Dworeckiemu.* Pod red. Lecha Trzeciakowskiego i Przemysława Matusika. Poznań 2002 s. 85-96.
136. GIERLAK Maria: Der Schüleraustausch zwischen Polen und Deutschland in den 1930er Jahren. Polnischer Pfadfinderverband (ZHP) und Hitlerjugend. *Zeitschrift für Ostmitteleuropa-Forschung.* Bd. 50: 2001 s. 73-94.
137. GLIMOS-NADGÓRSKA Anna: Kształcenie nauczycieli w Zagłębiu Dąbrowskim w okresie międzywojennym. W: *Historia, dydaktyka, media. Księga pamiątkowa poświęcona prof. Januszowi Rulce w czterdziestolecie pracy naukowej.* Red. Barbara Tarnowska. Bydgoszcz 2002 s. 75-78.
138. KARWAT Janusz: Szkolnictwo wojsk wielkopolskich 1919-1921. W: *Dzieje polityczne, kultura, biografistyka. Studia z historii XIX i XX wieku ofiarowane prof. Zbigniewowi Dworeckiemu.* Pod red. Lecha Trzeciakowskiego i Przemysława Matusika. Poznań 2002 s. 39-52.
139. KOLASA Agnieszka: Kulturalno-oświatowa i gospodarcza działalność ludności ukraińskiej w pow. Biała Podlaska (1918-1939). *Podlaski Kwart. Kult.* 2002 [nr] 3/4 s. 18-25.
140. KOMOLKA Mirosława: Działalność pozaszkolna nauczycieli Leszna w okresie międzywojennym. W: *Między wielką polityką a narodowym partykularyzmem. Studia ofiarowane prof. Stanisławowi Sierpowskiemu.* Pod red. Jadwigi Kiwerskiej i Bogdana Koszela. Poznań 2002 s. 151-161.
141. KORZENIOWSKA Wiesława: Szkoły średnie Królewskiej Huty i Chorzowa dwudziestolecia międzywojennego w świetle rocznych sprawozdań ich dyrekcji. *Zesz. Chorzowskie.* T. 2: 1997 [druk.:] 1998 s. 308-317.
142. KOWALCZYKÓWNA Jolanta: „Gazetka Szkolna”. Z dziejów pisemka prywatnej szkoły żeńskiej Heleny Miklaszewskiej w Łodzi. *Studia i Mater. Polonist.* T. 5: 2000 s. 275-284.
Lata 1924-1933.
143. KOWALSKI Robert: Nieznane archiwalia do dziejów szkolnictwa powszechnego w Głodówce Orawskiej i Suchej Górze Orawskiej z 1939 r. *Orawa.* R. 12: 2000 Nr 38 s. 15-38.
W tekście dokumenty.
144. KRÓL Bronisław Władysław: Szkoła jako instytucja wychowawcza w środowisku małomiasteczkowym (na tle konkretnego środowiska małomiasteczkowego – Iwieniec). Białystok 2001 BTN ss. 129, tabl. 18, il. *Prace Białostockiego Towarzystwa Naukowego.* Nr 44.
W l. 1918-1938.
Rec.: Tomczonek Zofia, *Białostocczyzna.* [R. 15]: 2000 nr 3/4 s. 154-156.
145. ŁOJEK Mieczysław: Edukacja literacka uczniów szkół średnich w dwudziestoleciu międzywojennym. Bydgoszcz 2002 Mieczysław Łojek ss. 32.
146. NOWAK Krzysztof: Z dziejów szkolnych zmagania na Zaolziu. *Pamiętn. Cieszyński.* T. 15: 2000 s. 100-102.
147. NOWAK Leonard: Zarządzanie wychowaniem fizycznym i sportem szkolnym w Polsce w świetle polityki państwa w latach 1918-1939. W: *Ze studiów nad polskim dziedzictwem w świecie. Księga dedykowana Profesorowi Edmundowi Gogolewskiemu.* Pod red. Leonarda Nowaka i Marka Szczerbińskiego. Gorzów Wielkopolski 2002 s. 283-287.

148. OLEJNICZAK Magdalena: Religijność a wychowanie. Pedagogiczna dyskusja na łamach wybranych czasopism polskich w XX-leciu międzywojennym. *Prace Nauk. UŚ w Katowicach*. Nr 1978: *Studia Bibliologiczne*. T. 13: 2001 s. 73-82, rez., sum.

149. OLSZEWSKA Małgorzata: Reprezentanci społeczności żydowskiej a problemy oświaty na forum łódzkiej Rady Miejskiej w latach 1919-1933. *Piotrkowskie Zesz. Hist.* T. 3: 2001 s. 121-140, sum.

150. PARDYKA Anna: Polskie wady narodowe i ich przewycięzanie w szkolnictwie okresu międzywojennego na przykładzie Szkoły Powszechnej w Wąwolnicy. *Roczniki Humanist.* T. 50: 2002 z. 2 s. 149-185, sum.

151. PILCH Andrzej: Studenci polscy w Republice Austrii 1919-1938. *Przegl. Polonijny*. R. 28: 2002 z. 1 s. 5-30, sum.

152. RADZISZEWSKA Krystyna: Die deutsche Schule und Siedlungsbewegung in Łódź 1918-1939. W: *Polnisch-deutsche Wechselbeziehungen im zweitem Millenium. Teil 1: Zur polnisch-deutschen Kulturkommunikation in der Geschichte – Materialien*. Hrsg. von Jan Papiór; unter red. Mitarb. von Barbara Rowińska-Januszewska. Bydgoszcz 2001 s. 298-309.

153. SCHRAMM Tomasz: Tworzenie uniwersytetów. Kadry profesorskie uniwersytetów w Warszawie, Poznaniu i Wilnie u progu Drugiej Rzeczypospolitej. W: *Społeczeństwo, państwo, modernizacja*. Studia ofiarowane Januszowi Żarnowskiemu w siedemdziesiąt rocznicę urodzin. Pod red. Włodzimierza Mędrzeckiego. Warszawa 2002 s. 121-141.

154. SIEMAKOWICZ Marian: Szkoły z białoruskim językiem nauczania na tle polityki władz polskich wobec ludności białoruskiej od zamachu majowego do końca II Rzeczypospolitej. *Białoruskie Zesz. Hist.* Nr 17: 2002 s. 119-140, zest.

155. SMOLARCZYK Andrzej: Źródła do dziejów szkolnictwa podstawowego na Polesiu w okresie międzywojennym w Archiwum Państwowym Obwodu Brzeskiego. *Białostoczczyzna*. [R. 15]: 2000 nr 2 s. 73-79.

156. SMOLARCZYK A.: Źródła do dziejów szkolnictwa średniego ogólnokształcącego na Polesiu w okresie międzywojennym w Archiwum Państwowym Obwodu Brzeskiego. *Białostoczczyzna*. [R. 16]: 2001 nr 1/2 s. 61-65.

157. SOSNA Krzysztof: Chrześcijański model wychowania młodzieży w polskich publikacjach Akcji Katolickiej w latach 1930-1939. Katowice 2002 Księg. Św. Jacka ss. 165, Zsfg. Studia i Materiały Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach. Nr 4.

158. STOLIŃSKA-POBRALSKA Nella: Instytucje opieki nad dzieckiem w międzywojennej Łodzi. Łódź 2002 Wydaw. Wyższej Szkoły Humanist.-Ekonom. ss. 309, nlb. 3, il.

159. SZCZEPAŃSKA Beata: Działalność łódzkiego samorządu miejskiego w dziedzinie oświaty powszechnej i pozaszkolnej 1919-1939. Łódź 2002 Wydaw. Uniw. Łódzkiego ss. 257, nlb. 2, tabl. 1, il.

160. TUROS Lucjan: Wychowanie w ujęciu Floriana Znanięckiego. *Wszechnica Polska*. 2002 nr 1 s. 16-28.

161. UMŃSKI Wacław: Małe Seminarja prowadzone przez Księży Misjonarzy św. Wincentego a Paulo w latach 1918-1939. *Fides*. [R. 7]: 2001 nr 1/2 s. 96-140.

162. Vabiščević Aljaksandr: Białoruska gimnazja kul'turna-asvetnickim gramadska-palityčnym žyccy Zachodnjaj Belarusi (1920-1930-ja gg.). *Białoruskie Zesz. Hist.* Nr 18: 2002 s. 78-90, streszcz.

163. WAWRZEŃCZYK Stanisław: Z [Henrykiem] Dembińskim i [Czesławem] Miłoszem na Uniwersytecie Wileńskim. *Arcana*. Nr 45: 2002 s. 143-158.

Lata 30-te.

164. WIŚNIEWSKI Zbigniew: Kształcenie oficerów łączności WP w latach 1919 - 1921. *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 1: 2000 nr 1 s. 11-24, sum.
165. WOJCIECHOWSKI Mieczysław: Piątki Uniwersyteckie w Toruniu – przemówienie inauguracyjne prof. dr. Zygmunta Wojciechowskiego w dniu 14 I 1938 r. W: *Dzieje polityczne, kultura, biografistyka. Studia z historii XIX i XX wieku ofiarowane prof. Zbigniewowi Dworeckiemu*. Pod red. Lecha Trzeciakowskiego i Przemysława Matusika. Poznań 2002 s. 265-271.
166. WYSZCZELSKI Lech: Praca oświatowo-wychowawcza w formacjach frontowych Wojska Polskiego w latach 1918-1921. *Zesz. Nauk. AON.* 2001 nr 3 s. 263-279, sum.
167. ŻUKOWSKA Anna Marta: Kwalifikacje zawodowe nauczycieli realizujących nauczanie rysunku w polskim szkolnictwie ogólnokształcącym w latach 1918 - 1939. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 59-75.

5. Okres 1939 - 1945

168. ARCHIWUM Ringelbluma. Konspiracyjne Archiwum Getta Warszawy. T. 2: Dzieci – tajne nauczanie w getcie warszawskim. Oprac. Ruta Sakowska. Warszawa 2000 Żydowski Inst. Hist. IN-B ss. XV, nlb. 2, 413, il., mapa.
169. CIEŚLA Andrzej, Kadziłowska Katarzyna: Tajna oświata i martyrologia nauczycieli w powiecie nieszawskim w okresie okupacji hitlerowskiej 1939-1945. Włocławek-Toruń 2002 Woj. Ośr. Animacji Kult. ss. 107, nlb. 1, il., mapa.
170. GALLERA Rafael Christian: Antologia Szkół Podchorążych na Zachodzie w czasie II Wojny Światowej. Londyn 2002 Nakł. Fundacji Koła Szkoły Podchorążych Piechoty ss. 372, il.
171. GŁOWACKI Albin: Kadry Komitetu do Spraw Dzieci Polskich w ZSRR przy Ludowym Komisariacie Oświaty RFSRR (1943-1946). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 17-32.
172. GÓRAL Jan: Eksterminacja polskich nauczycieli w regionie piotrkowskim w latach okupacji hitlerowskiej (1939-1945). *Roczn. Łódzki.* T. 49: 2002 s. 53-72.
173. GRĘDZIK Agnieszka: Tajne nauczanie polskie na ziemiach północno-wschodnich II Rzeczypospolitej Polskiej w czasie okupacji niemieckiej 1941-1944. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 157-192.
174. GROCHOWINA Sylwia: Niemieckie szkolnictwo powszechne w Toruniu w latach 1939-1945. *Roczn. Toruński.* [T.] 29: 2002 s. 139-156, sum., Zsfg.
175. GRZEŚ Bolesław: Projekty powojennej organizacji szkolnictwa i oświaty w programie Tajnej Organizacji Nauczycielskiej. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 77-90.
176. JANOWSKI Marcin: Szkoły powszechne w powiecie przemyskim pod okupacją hitlerowską i sowiecką w latach 1939-1941 w świetle zasobu Archiwum Państwowego w Przemyśle. *Roczn. Hist.-Archiw.* T. 16: 2002 s. 39-66, sum., Zsfg.
177. JANOWSKI M.: Tajne nauczanie w Przemyśle pod okupacją hitlerowską w świetle zasobu Archiwum Państwowego w Przemyśle. *Roczn. Hist.-Archiw.* T. 16: 2002 s. 67-88, sum., Zsfg.
178. KOŁODZIEJ Wincenty: Kilka uwag na temat tajnego nauczania na terenie Okręgu Szkolnego Krakowskiego podczas okupacji hitlerowskiej. *Krakowskie Studia Małopolskie.* Nr 6: 2002 s. 351-364, sum.
179. KOŁODZIEJ W.: Oświata w polskim państwie podziemnym. *Krakowskie Studia Małopolskie.* Nr 4: 2000 s. 263-265.

180. MARCINKOWSKI Tadeusz: Mały obrazek z historii studiów medycznych w Warszawie w okresie okupacji. *Archiwum Hist. i Filoz. Med.* T. 65: 2002 z. 1 s. 58-59.
Wspomnienia.
181. MATERNICKI Jerzy: Polska dydaktyka historii w latach 1945-2000. W: Historia, dydaktyka, media. Księga pamiątkowa poświęcona prof. Januszowi Rulce w czterdziestolecie pracy naukowej. Red. Barbara Tarnowska. Bydgoszcz 2002 s. 99-108.
182. MOLENDĄ Antoni, Molenda Janina: Szkolnictwo niemieckie w Chorzowie w latach 1939-1945. *Zesz. Chorzowskie.* T. 6: 2001 [druk.:] 2002 s. 198-210, Zsfg.
183. OCALIĆ od zapomnienia. Tajna oświata w Lubelskiem 1939-1944. Red. Marek Jędrzych. Lublin 2002 ZNP.ZO ss. 102, nlb. 15, il. Zarząd Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego w Lublinie, Klub Byłych Nauczycieli Tajnego Nauczania.
Antologia pamiętników.
184. SAS-JAWORSKI Andrzej: Szkolnictwo i oświata polska na Zachodzie w czasie II wojny światowej. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 46: 2001 nr 4 s. 188-204.
Ciechanowiec, 5-7 IX 2000 r.
185. ŚLESZYŃSKI Wojciech: Sowietkie domy kultury, kluby i izby-czytelnie na Białostoczczyźnie w latach 1939-1941. *Białostoczczyzna.* [R. 16]: 2001 nr 1/2 s. 74-84.
186. ŚMIGIELSKA Irena: Skradzione lata. Warszawa 2001 Żydowski Inst. Hist. ss. 191, tabl. 8, il. Wspomnienia, Relacje, Dzienniki. [T.] 7.
Pamiętnik Żydówki, przedwojennej współpracownicy pisma Janusza Korczaka „Mały Przegląd”, o pobycie w warszawskim getcie, ucieczce i ukrywaniu się po aryjskiej stronie.
187. WALCZAK Marian: Edukacja dzieci polskich w Wilnie w latach 1939-1945. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 5-16.
188. WALCZAK M.: Edukacja dzieci polskich we Lwowie w latach 1939-1945. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 5-26.
189. WRONKA Ewa: „Mamo chleba... !!” Sytuacja dzieci polskich w ZSRR do połowy 1941 roku. *My, Sybiracy.* Nr 13: 2002 s. 10-34.
190. WYSZCZELSKI Lech: Działalność oświatowo-wychowawcza w Polskich Siłach Zbrojnych na Zachodzie podczas II wojny światowej. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 93-107.

6. Okres 1945 - 1989

191. APPEL Włodzimierz: Wileńskie korzenie toruńskiej filologii. W: *Studia Thorunensio-Classica. Tradycje antyczne w Polsce Północnej.* Red. Jerzy Axer. Warszawa 2002 s. 11-18.
192. BROWAREK Tomasz: Szkolnictwo mniejszości niemieckiej w Polsce po II wojnie światowej. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 193-208.
193. BUDZIŁO Benedykt: Rola oświaty w życiu wsi w latach 1944-1989 na przykładzie gminy Gorzyce. W: *Dzieje i przyszłość polskiego ruchu ludowego.* T. 2: Polska Ludowa (1944/45 - 1989). Red. nauk. Waldemar Paruch, Stefan Józef Pastuszka, Romuald Turkowski. Warszawa 2002 s. 213-221.
194. BUKOWSKI Andrzej: Wkład szkolnictwa wyższego w Płocku w polepszenie stanu środowiska przyrodniczego w mieście i regionie płockim. *Notatki Płockie.* [R. 47]: 2002 [nr] 3 s. 46-54.
Od 1959 r.

195. CONNELLY John: Captive University. The Sovietization of East German, Czech and Polish higher education, 1945 - 1956. Chapel Hill-London 2000 The Univ. of North Carolina Press ss. XVIII, 432.

Rec.: Smaga Józef: Trzy zniewolenia. Znak. R. 54: 2002 [nr] 8 s. 155 - 162; Zasztowt Leszek, Rozprawy z Dziejów Oświaty. T. 41: 2002 s. 266 - 271.

196. DUBIELLA-POLAKOWSKA Magdalena: Życie społeczne Elbląga w latach 1945 - 2000. Oświata, kultura, opieka, pomoc, sport i rekreacja. Elbląg 2002 Elbląska Uczelnia Humanist.-Ekonom. ss. 580, nlb. 1, il.

197. FILIPKOWSKI Tadeusz: Nauczyciele w utrwalaniu dziedzictwa historycznego Warmii i Mazur. *Mragowskie Studia Humanist.* T. 3: 2001 s. 20 - 31, Zsfg.
Po 1945 r.

198. FUDALI Robert: Oświata Dolnego Śląska w okresie stalinowskim 1948/49 - 1955/56. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 91 - 122.

199. FUDALI R.: Rola społeczna nauczycieli na Dolnym Śląsku w latach 1945 - 1948. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 175 - 205.

200. GŁĘBOCKI Henryk: SB wobec niezależnego ruchu studenckiego w Krakowie 1976 - 1980 - rekonesans archiwalny. *Arcana.* Nr 46/47: 2002 s. 124 - 138.

201. GRUNT Stanisław: Likwidacja Niższego Seminarium Duchownego (Collegium Marianum) w Pelplinie w świetle państwowych dokumentów archiwalnych. *Studia Pelplińskie.* T. 32: 2002 s. 175 - 227.

Dnia 10 VIII 1961 r; w aneksie dokumenty z Archiwum Akt Nowych w Warszawie.

202. GRZECZKA Jan: Rozwój szkolnictwa podstawowego w powiecie stargardzkim w latach 1945 - 1965. *Stargardia.* T. 2: 2002 s. 337 - 376, Zsfg.

203. HOSZOWSKA Mariola: Praktyka nauczania historii w Polsce 1944 - 1956. Rzeszów 2002 Wydaw. Uniw. Rzeszowskiego ss. 219, nlb. 1.

204. HÜBNER Piotr: Neue Universitäten in Polen nach dem Zweiten Weltkrieg - ideelle und organisatorische Konzepte. *Jahrbuch für Universitätsgeschichte.* Bd. 4: 2001 s. 28 - 41.

205. HÜBNER P.: Zmiany w systemie szkolnictwa wyższego w Polsce (1960 - 1970). *Nauka Polska - Jej Potrzeby i Rozwój.* [T.] 11 (36): 2002 s. 131 - 165.

206. INGLOT Mieczysław: O polonistyce wrocławskiej w latach 1957 - 1989. *Acta Univ. Wratislaviensis.* No 2408: Prace Liter. T. 41: 2002 s. 255 - 271.

207. IWANIUK Sławomir: Religia w szkołach z językiem białoruskim w Polsce Ludowej (1944 - 1960). *Białoruskie Zesz. Hist.* Nr 17: 2002 s. 192 - 204, zмест.

208. KIETLIŃSKI Marek: Białostocka opozycja młodzieżowa w latach 1982 - 1989. *Białostoczczyzna.* [R. 15]: 2000 nr 2 s. 93 - 112.

209. KOSIŃSKI Krzysztof: Nastolatki '81. Świadomość młodzieży w epoce „Solidarności”. Warszawa 2002 Trio ss. 308, nlb. 1. W Krainie PRL.

210. KOSIŃSKI K.: Świadomość nastolatków w okresie „Solidarności”. *Biul. IPN.* Nr 12: 2002 s. 71 - 77.

211. KOZERAWSKI Dariusz Stanisław: Kształcenie kandydatów na zawodowych oficerów wojsk zmechanizowanych WP w latach 1967 - 1989. Wrocław 2002 WSOWLąd ss. 232, il.

212. KRÓL Joanna: Szkoły średnie ogólnokształcące w województwie szczecińskim w latach 1945 - 1948 wobec potrzeb integracyjnych regionu. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 163 - 173.

213. MAGIER Dariusz: Szkoła i rewolucja. Szkolnictwo w powiecie radzyńskim w latach 1944-1961. Radzyń Podlaski 2002 ss. 238.

Rec.: Bechta Mariusz, Podlaski Kwart. Kult. 2002 [nr] 3/4 s. 97-100.

214. MEZGLEWSKI Artur: Akcja likwidacyjna niższych zakonnych seminariów duchownych w dniu 3 lipca 1952 r. W: *Divina et humana. Księga jubileuszowa w 65. rocznicę urodzin księdza profesora Henryka Misztala*. Red. Antoni Dembiński, Wiesław Bar, Piotr Stanisł. Lublin 2001 s. 145-157.

215. MIELCZAREK Ferdynand: Współpraca Polskiej Partii Robotniczej z Polską Partią Socjalistyczną w zakresie kształtowania ideowego oblicza nauczycieli w Polsce w latach 1945-1948. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 207-214.

216. MIKITIUK Renata: Organizacja administracji szkolnej i szkolnictwa powszechnego na Lubelszczyźnie w latach 1944/1945. *Krakowskie Studia Małopolskie*. Nr 6: 2002 s. 339-349, sum.

217. MODRZYŃSKI Paweł: System szkolnictwa wyższego w Polsce. Lata 1947-1982. Rys historyczny. *Krakowskie Studia Małopolskie*. Nr 6: 2002 s. 521-534, sum.

218. NOWAKOWSKA Renata: Szkolnictwo w Polsce i Niemczech 1945-2001. Wybrane aspekty porównawcze. Warszawa 2002 Żak ss. 178, il.

219. OBLICZE ideologiczne szkoły polskiej 1944-1956. Pod red. Edwarda Walewandra. Lublin 2002 Bramka ss. 426, nlb. 3, il., mapa, sum. Biblioteka Pedagogiczna Katedry Pedagogiki Porównawczej Wydziału Nauk Społecznych Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Ser. A: Studia. T. 6.

Treść: Zieliński Zygmunt: Kościół w Polsce powojennej s. 21-32; Nowak Marian: Pedagogika w służbie nowej ideologii s. 33-44; Majewski Stanisław: Szkolnictwo katolickie pod rządami komunistycznymi w Polsce w latach 1944-1956 s. 45-80; Koźmian Danuta: Polityka oświatowa wobec szkolnictwa ogólnokształcącego w Polsce w latach 1944-1956 s. 81-103; Król Joanna: Ateizacja szkół średnich ogólnokształcących w latach 1945-1961 na przykładzie województwa szczecińskiego s. 105-126; Grochowski Leonard: Nauka religii w szkołach państwowych Polski Ludowej. Etapy ograniczania i usuwania na tle programów laicyzacji 1944-1956 s. 127-160; Turkowski Stanisław: Represje wobec katechetów archidiecezji wrocławskiej w latach 1944-1956 s. 161-188; Kobus Sylwia: Represje władz PRL wobec placówek opiekuńczo-wychowawczych Zgromadzenia Sióstr Urszulanek Serca Jezusa Konającego w latach 1945-1962 s. 189-204; Kukulowicz Teresa: Represje wobec nauczycieli w latach 1947-1956 w świetle ich wypowiedzi s. 205-210; Mauersberg Stanisław: Indoktrynacja młodzieży szkolnej. Programy, podręczniki, lektura s. 211-235; Osiński Zbigniew: Ideologizacja nauczania historii w szkołach podstawowych w latach 1944-1956 s. 237-266; Kryńska Elwira [Jolanta]: Szkolne organizacje młodzieżowe w latach 1944-1956 s. 267-1956; Głowacka-Sobiech Edyta: Harcerstwo polskie w latach 1944-1956 s. 289-298; Kwiek Julian: Wychowanie religijne w harcerstwie w latach 1945-1959; Homplewicz Janusz: Autonomia i zniewolenie harcerstwa wobec jego istoty i metodyki pracy s. 321-328; Bartmiński Stanisław: Koło Ministrantów przy katedrze przemyskiej a proces ateizacji młodzieży szkolnej w latach 1944-1956 s. 329-338; Kostkiewicz Janina: Oświata dorosłych w latach 1944-1956 s. 339-348; Stopikowska Małgorzata: Oblicza ideologiczne szkoły polskiej w ZSRR s. 349-364; Walewander E.: Polska tradycja wychowania na wychodźstwie s. 365-384; Chodakowska Janina: Szkoły akademickie. Grupy studenckie jako jedna z form upolitycznienia młodzieży w pierwszych latach Polski Ludowej s. 385-388; Kamińska Janina: Potrzeba badań nad oświatą polonijną we Francji 1945-1956 s. 389-396; Bartnicka Kalina: Podsumowanie: oblicze ideologiczne szkoły polskiej w latach 1945-1956 s. 397-400.

220. PAŁYS Piotr: Próby utworzenia w Zgorzelcu w latach 1946-1948 gimnazjum łużyckiego. *Roczn. Lubuski*. T. 28: 2002 cz. 1 s. 89-97.

221. PAWELEC Ewa: Rola wydawnictw dla dzieci i młodzieży w kreowaniu ról i postaw społeczno-ideowych. Opinie recenzentów „Nowych Książek” z lat siedemdziesiątych [XX wieku]. *Kieleckie Studia Bibliol.* [T.] 6: 2001 s. 143-152, sum.

222. RAWSKA Renata: „Nielegalne kolonie”. Władze PRL wobec ruchu oazowego (do roku 1980). *Więź*. R. 45: 2002 nr 1 s. 89-108.

223. SALMONOWICZ Stanisław: Jak studiowałem w dobie polskiego stalinizmu. *Analecta*. R. 11: 2002 z. 1/2 s. 313-336, sum.

Wspomnienia o studiach prawniczych na Uniwersytecie Jagiellońskim w l. 1950-1954.

224. SAMUJŁO Małgorzata: Kształcenie nauczycieli w Polsce – rys historyczny. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 22: 2002 s. 189-193.

Lata 1945-1989.

225. SKÓRZYŃSKA Izabela: Teatry poznańskich studentów (1953-1989). Konteksty, historie, interpretacje. Poznań 2002 Wydaw. Poznańskie ss. 255, il.

226. SZUBA Ludwik: Polityka oświatowa państwa polskiego w latach 1944-1956. Lublin 2002 TNKUL ss. 402, nlb. 4, tabl. 18, il., sum. Tow. Nauk. KUL. Prace z Historii Szkolnictwa w Polsce. T. 6. Źródła i Monografie. [T.] 237.

227. ŚLĘCZKA Ryszard, Ryś Jan: Szkolnictwo i oświata (1945-1989). W: Limanowa. Dzieje miasta. T. 2: 1945-1989. Pod red. Tomasa Biedronia. Kraków 2002 Secesja s. 497-558.

228. ZABŁOCKA Maria: Romanistyka polska po II wojnie światowej. Warszawa 2002 Liber ss. 200, riass. Wydz. Prawa i Administracji Uniw. Warszawskiego.

229. ZWOLIŃSKI Piotr: Działania władz zmierzające do laicyzacji dzieci i młodzieży szkolnej w latach 1945-1949. *Łódzkie Studia Teol.* R. 10: 2001 s. 177-184.

7. Okres 1990 - 2002

230. KRYŃSKI Andrzej: Niepaństwowe szkolnictwo wyższe w Polsce w latach 1990-2000. Tendencje i kierunki rozwojowe. Częstochowa 2002 Educator ss. 440, nlb. 2., il., mapa.

231. MAJ Adam: Szkolnictwo katolickie w III RP (1989-2001). Status i rozwój w okresie przemian oświatowych. Warszawa 2002 Adam ss. 300.

8. Oświata polonijna

232. OWCZAREK Lucjan: Polskie szkolnictwo średnie we Francji. *Roczniki [Stacja Nauk. PAN w Paryżu]*. T. 5: 2002 s. 75-80.

Od Szkoły Batignolles w Paryżu do Gimnazjum i Liceum im. Cypriana Norwida w Villard-de-Lens, XIX-XX w.

233. WALASEK Stefania: Problemy polskiego średniego szkolnictwa ogólnokształcącego na Łotwie w latach 1918-1940. *Przeł. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 43-58.

III. DZIEJE SZKÓŁ RÓŻNYCH STOPNI

1. Szkoły podstawowe i zakłady wychowawcze

234. BRZOSKOWSKI Wiesław: Historia skarszewskiej „dwójki”. (Wydano z okazji złotego jubileuszu szkoły). Pelplin-Skarszewy 2000 Bernardinum ss. 96, tabl. 30, il.

Zespół Szkół Publicznych w Skaszewach.

235. CZWOJDRAK Dariusz: Zakład opiekuńczy dla dzieci żydowskich w Bojanowie (1926-1935). *Kronika Wielkopolski.* [R. 28]: 2000 nr 4 s. 19-27.

236. DUDA Piotr: Działalność dydaktyczna i wychowawcza szkoły ludowej (powszechnej) w Uszwi w latach 1860-1939. *Roczn. Tarnowski.* 2001/2002 [druk.:] 2002 s. 267-276.

237. KOGUT Mieczysław: Kronika elementarnej szkoły katolickiej w Korzeńsku. Cz. 4 [za l. 1905 - 1928]. W: Kronika doliny Baryczy. [T.] 8. Red. Irenusz Kowalski, Mieczysław Kogut. Milicz 2000 s. 78 - 100.

238. KRONIKA Publicznej szkoły nr 45 na Głównej (1945 - 1950). Kronika M. Poznania. [R. 70]: 2002 [nr] 2 s. 323 - 338.

Dzielnica Poznania.

239. NADZIAKIEWICZ Elżbieta, Kinelski Paweł: Szkoła pod patronatem Anny z Działyńskich Potockiej. *Roczn. Rymanowa Zdroju*. T. 7: 2002 s. 47 - 49, sum. s. 56.

Dzieje szkoły w Posadzie Górnjej w l. 1895 - 2001.

240. OSIADACZ Małgorzata: Szkoła Podstawowa nr 1 w Starej Rumi we wspomnieniach jej absolwentów i nauczycieli. Rumia 2002 Szkoła Podstawowa Nr 1 im. Józefa Wybickiego ss. 108, tabl. 16, il.

241. PACYGA Joanna, Wiecheć Aleksander: Szkoła w Zawoi Centrum. Przeszłość i dzień dzisiejszy. Zawoja-Wadowice 2002 Drukarnia i Wydaw. „Grafikon” ss. 109.

XVIII-XX w.

242. PACZUSKA Zofia: Historia Szkoły Podstawowej im. Marii Konopnickiej w Nowych Groszkach. *Roczn. Kałuszyński*. Z. 2: 2002 s. 134 - 142.

Powstała w 1919 r.

243. PAJĄK Barbara: Jedyńka – najstarsza szkoła Czechowic-Dziedzic. Zarys dziejów szkoły. Czechowice-Dziedzice 2002 Tow. Przyj. Czechowic-Dziedzic; Dyrekcja Szkoły Podstawowej nr 1 ss. 103, nlb. 1, tabl. 6, il.

Od XVII w.

244. [PIĘĆDZIESIAT] 50 lat Zespołu Szkół w Jelczu-Laskowicach 1952-2002. Praca zbior.; [aut.] Jerzy Byczyński [i in.]. Jelcz-Wrocław 2002 Repro ss. 64, il.

245. PNIEWSKA Krystyna: 100 lat dziejów szkolnictwa we wsi Roztropice. Kalendarz Cieszyński. [R. 19]: 2003 [druk.:] 2002 s. 77 - 82.

XIX-XX w.

246. STOKFISZ Teresa: Zarys dziejów Szkoły Podstawowej w Dąbrowicach. *Kutnowskie Zesz. Regionalne*. T. 6: 2002 s. 139 - 156.

Lata 1885 - 1996.

247. SZKOŁA Podstawowa nr 9 w Słupsku 1957 - 2002. Praca zbior. pod red. Jana Wilda. Słupsk 2002 Szkoła Podstawowa nr 9 ss. 69, tabl. 8, il.

2. Szkoły średnie ogólnokształcące

248. CHOJECKI Ryszard: Liceum Ogólnokształcące w Łosicach (1944 - 2000). *Podlaski Kwart. Kult.* 2001 [nr] 3/4 s. 23 - 34.

249. DAJNOWICZ Małgorzata: Liceum Ogólnokształcące w Suchowoli w latach 1949 - 1990. *Białostoczczyzna*. [R. 16]: 2001 nr 1/2 s. 116 - 128.

250. DRAMOWICZ Radosław: Dzieje niemieckiego gimnazjum w Międzyrzeczu (1833 - 1945). Nadwarciański *Roczn. Hist.-Archiw*. Nr 9: 2002 s. 89 - 95.

251. GIMNAZJUM i Liceum w Leżajsku 1912 - 2002. Księga jubileuszowa. Pod red. Zbigniewa Andresa. Leżajsk-Rzeszów 2002 Edytor ss. 412, tabl. 28.

252. GŁUSZCZAK Zbigniew: Maturzyści z Paczkowa. Rocznik 1951. Opowieść o uczniach jednej klasy. Cz. 1: Lata szkolne. Paczków-Katowice 2001 Zbigniew Głuszcak; Zakład Poligraf. Karol Barwik ss. 509, il., mapa.

Toż. Cz. 2: Nasze zjazdy. Paczków-Katowice 2001 ss. 479, il.
Zawiera także wspomnienia innych absolwentów.

253. KARWOWSKA Lucyna: Królewskie Gimnazjum Ewangelickie w Toruniu (1852-1855). Konkursowy projekt budynku szkolnego w zaborze pruskim. *Acta Univ. N. Copernici. Nauki Humanist.-Społ.* Z. 355: Zabytkoznawstwo i Konserwatorstwo. [Nr] 33: 2002 s. 55-78.

254. KSIĘGA pamiątkowa czarniecczyków. Historia, sylwetki, wspomnienia. 80-lecie I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie. IV Zjazd Czarniecczyków 22-24 września 1995 r. Red. Dariusz Kostecki, Zbigniew Waldemar Okoń, Władysław [Adam] Pluta. Wyd. 2 popr. i uzup. Chełm 1995 [druk:] 2000 Fundacja Rozwoju I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego ss. 285, nlb. 2, tabl. 42, il.

Z treści: Dzieje Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego w Chełmie. Kalendarium 1915-1995 s. 15-25; Poczyty sztandarowe 1920-1995; Prożogo Konstanty: Symbole naszej szkoły i jej pamiątki s. 28-45; Prożogo K.: Wiktor Grzegorz Ambroziewicz s. 46-51; Pluta W. A.: Stefan Mrozkiewicz (1905-1977). Szkic do portretu s. 71-75; Mart Krystyna: Moje wspomnienia o Marii i o Zofii Farbiszewskich s. 78-84; Kozłowski Waldemar Antoni: Kazimierz Paweł Janczykowski nauczyciel i tropiciel przeszłości Chełmszczyzny s. 85-96; Pluta W. A.: Przemilczane karty historii naszej szkoły s. 141-149; Dąbrowska-Przerwa Tetmajer Alina: Z perspektywy lat 80-ciu s. 161-174; Podlewski Stanisław: Naprawdę tak było. Sport szkolny w latach 1944-50 s. 181-186; Aneks s. 233-285.

255. KSIĘGA pamiątkowa czarniecczyków. VII Zjazd Czarniecczyków. T. 3. Red. Marian Stopa [i in.]. Chełm 2000 Fundacja Rozwoju I Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Czarnieckiego; Chełmskie Tow. Regionalne ss. 369, nlb. 3, il.

Z treści: Popek Leon: Okruchy z dziejów Szkoły Filologicznej Chełmskiej (1915-1917) s. 15-18; Sprawozdanie z działalności Szkoły Filologicznej Chełmskiej za rok szkolny 1917-18 s. 19-21; Ziemiński Janusz: Udział Czarniecczyków w wojnach o granice Polski Odrodzonej 1919-1920 s. 22-31; Kozłowski Waldemar [Antoni]: Kultura fizyczna w dziejach „Czarniecczyków” w latach 1915-2000 s. 102-120; Wychowawcy i wychowankowie s. 145-233; Kartki z przeszłości s. 237-323; Aneks s. 327-367.

256. LICEUM Ogólnokształcące Sióstr Urszulanek Unii Rzymskiej w Poznaniu. Historia szkoły urszulańskiej w Poznaniu od sprowadzenia zakonu do chwili obecnej. Praca zbior. pod kier. Przemysława Brandla. Poznań 2002 LO SS Urszulanek Uni Rzymskiej ss. 95, nlb. 1, tabl. 8, il. XIX-XX w.

257. MACIEJCZUK Jarosław: Gimnazjum Państwowe im. J. I. Kraszewskiego w Drohiczynie n. Bugiem w okresie międzywojennym. *Białostoczczyzna*. [R. 15]: 2000 nr 3/4 s. 96-103.

258. MACIEJCZUK J.: Gimnazjum Państwowe im. Tadeusza Kościuszki w Bielsku Podlaskim w okresie międzywojennym. *Białostoczczyzna*. [R. 16]: 2001 nr 3/4 s. 34-42.

259. [PIERWSZE] I Liceum Ogólnokształcące im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Giżycku w latach 1945-2001. Praca zbior. pod red. Tadeusza Niedźwiedzkiego i Evelyn Jelec. Wyd. 2 zm. i popr. Giżycko 2002 Wydaw. Giżyckie -Jacek Sasin ss. 197, nlb. 1, tabl. 12.

260. [PIĘĆDZIESIĄT] 50 lat Liceum Ogólnokształcącego im. Stefana Batorego w Chorzowie. Praca zbior. pod red. Teresy Hantke. Chorzów 1997 III LO im. Stefana Batorego w Chorzowie ss. 163, il.

Rec.: Kurek Jacek, *Zesz. Chorzowskie*. T. 2: 1997 [druk:] 1998 s. 351-354.

261. PRYSIAŻNYJ Teodozjusz: Z dziejów szkoły pijarskiej w Międzyrzeczu Koreckim na Wołyniu. *Lubelski Roczn. Pedagog.* T. 22: 2002 s. 185-188, tabl. 24. XVIII-XIX w.

262. PUSZKA Alicja: Wychowanie religijne i patriotyczne w gimnazjum państwowym w Mielcu w latach 1905-1939. *Roczn. Mielecki*. T. 5: 2002 s. 61-85.

263. RAFIŃSKI Stefan: Z dziejów gimnazjum i liceum ogólnokształcącego w Chełmnie. Wyd. 2 popr. i uzup. Bydgoszcz 2002 Bydgoskie Tow. Nauk. ss. 143, tabl. 10, il., Zsfg. XIX-XX w.; Wyd. 1. 2001.

264. SAMODZIELNIE myśleć i wybierać. Dzieje prywatnego gimnazjum i liceum katolickiego im. św. Jacka w Katowicach 1935 - 1950. Praca zbiorowa. Pod red. Jerzego Skwary. Katowice 2002 Unia ss. 174, il.

Z treści: Jeź Ignacy: Refleksje katechety, rektora i dyrektora szkoły w latach 1946 - 1960 s. 5 - 16; Marek Franciszek Antoni: Z perspektywy ponad 50 lat s. 17 - 27; Kaczmarek Witold, Trzaska Eugeniusz Jan, Jasiński Walery: Lata 1935 - 1939 s. 29 - 42; Kaczmarek W.: Lata 1939 - 1945 s. 43 - 48; Kaczmarek W.: Rok szkolny 1945 s. 49 - 64; Marek F. A., Horczyński Kazimierz, Maciejewski Marian, Kaczmarek W.: Rok szkolny 1945/1946 s. 65 - 78; Kaczmarek W., Polewka Jan: Rok szkolny 1946/1947 s. 79 - 96; Kaczmarek W., Maciejewski M.: Rok szkolny 1947/1948 s. 97 - 112; Skwara J.: Rok szkolny 1948/1949 s. 113 - 130; Skwara J.: Rok szkolny 1949/1950 s. 131 - 146; Klemens Jan: Lata 1950 - 1962 s. 147 - 153; Losy maturzystów z „Jacka”. Zebrał J. Skwara s. 155 - 160; Marek F. A.: Święty Jacek patron szkoły s. 163 - 170.

265. STARNAWSKI Jerzy, Opalińska Bożena, Ślęzykówna Magdalena: 80 rocznica patronatu Juliusza Słowackiego w I Liceum Ogólnokształcącym w Przemyślu. *Roczn. Przemyski*. T. 38: 2002 z. 1 s. 3 - 16.

266. TRYNKOWSKI Jan: Gimnazjum. Z dziejów Gimnazjum Białostockiego (1777) 1802 - 1915. Białystok 2002 Pol. Tow. Hist. Oddz. ss. 336, tabl. 4, il.

267. TRYNKOWSKI J.: Nauczyciele Gimnazjum Białostockiego w latach 1807 - 1834. W: *Studia i materiały do dziejów miasta Białegostoku*. T. 5. Praca zbior. pod red. Henryka Majeckiego. Białystok 2001 s. 45 - 98.

268. [TRZECIE] III Liceum Ogólnokształcące im. Władysława Broniewskiego w Ostrowcu Świętokrzyskim 1950 - 2002. Monografia. Zespół red. Stanisław Ziółkowski [i in.]. Ostrowiec Świętokrzyski 2002 LO im. W. Broniewskiego; Muzeum Hist.-Archeol. ss. 363, tabl. [6480], il.

269. W NASZEJ pamięci. Gimnazjum i liceum w Sandomierzu. T. 2. Zespół red. Danuta Paszkowska, Barbara Lisowska-Paterek, Aleksander Paszkowski. Sandomierz 2002 Wydaw. Diec. ss. 146, nlb. 1, il.

Antologia wspomnień, XX w.

270. WAJDA Kazimierz: Maturzyści Gimnazjum Elbląskiego 1818 - 1912. Pochodzenie społeczne i wybór kierunku studiów wyższych. W: *Polska i Polacy. Studia z dziejów polskiej myśli i kultury politycznej XIX i XX wieku*. Księga pamiątkowa ofiarowana profesorowi Romanowi Wapińskiemu. Pod red. Mariana Mroczi. Gdańsk 2001 s. 435 - 447.

271. WALISZEWSKI Jerzy: Dar aptekarza stargardzkiego – Carla Friedricha Wilhelmy’ego na rzecz Królewskiego i Miejskiego Gimnazjum Petera Gröninga. *Stargardia*. T. 2: 2002 s. 433 - 436.

Z 1837 r.

W aneksie: Spis dzieł podarowanych.

3. Szkoły zawodowe

272. HNYDA Henryk: Monografia Zespołu Szkół Drzewnych 1962 - 2002. Rzeszów 2002 Poligrafia Wyższego Seminarium Duchownego ss. 184, il.

ZSD im. Mikołaja Kopernika w Lesku.

273. KALIŃSKI Arkadiusz: Działalność I Cywilnej Szkoły Mechaników Lotniczych i kursów lotniczych przy Szkole Przemysłowej w Bydgoszczy (1924 - 1930). *Kronika Bydgoska*. [T.] 23: 2002 s. 101 - 112.

274. LECHOWSKI Andrzej: Techniczna Szkoła Lotnicza w Boernerowie 1945 - 1950. *Zesz. Nauk AON*. 2000 nr 2 s. 300-314, sum.

Boernerowo – położone na obrzeżach Warszawy, od lat 50-tych XX w. dzielnica nosząca nazwę Bemowo.

275. LIEDKE Piotr: Polskie szkoły handlowe w Białymstoku lat międzywojennych. *Białostocczyzna*. [R. 14]: 1999 nr 4 s. 72 - 81.

276. SKUBIS Helena: 50-lecie Zespołu Szkół Ekonomicznych w Częstochowie. *Almanach Częstochowy*. [T. 16]: 2001/2002 [druk.:] 2002 s. 225 - 230.

277. WALCZAK Aleksander: Morskie szkolnictwo rybackie w Polsce. Szczecin 2002 Wyższa Szkoła Morska ss. 228, nlb. 1, tabl. 24, il.

XX w.

278. WIECZOREK Zygmunt: Oświata rolnicza w rejonie kępińskim i wieruszowskim oraz zarys monograficzny Zespołu Szkół Rolniczych w Słupi p. Kępnem (1910-1990). Baranów 2002 Urząd Gminy; ARP-95 Promocja Reklama ss. 226, il.

279. ZARYS monograficzny Zespołu Szkół Ekonomiczno-Gastronomicznych im. Komisji Edukacji Narodowej w 45-lecie 1957-2002. Oprac. i red. techniczna Anna Wojnowska. Wałbrzych 2002 Stow. Absolwentów Zespołu Szkół Ekonom.-Gastronomicznych im. Komisji Edukacji Nar. w Wałbrzychu ss. 80, il.

280. ŻACZEK Tadeusz: Kształcenie pielęgniarek. Licea medyczne w województwie łódzkim 1959-1992. Łowicz 2002 Żaczek Tadeusz ss. 400.

4. Zakłady kształcenia nauczycieli (z wyjątkiem szkół wyższych)

281. CHMIELEWSKI Witold: Licea pedagogiczne w systemie kształcenia nauczycieli w latach 1944-1956. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 145 - 161.

282. CHMIELEWSKI W.: Z działalności liceum pedagogicznego w Wolborzu. *Piotrkowskie Studia Pedagog.* T. 8: 2001 s. 129-140.
W l. 1954-1967.

283. DOROSZEWSKI Jerzy: Nauczyciele w seminariach nauczycielskich w Polsce w latach 1918-1937. *Przegl. Hist. - Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 27-41.

284. DOROSZEWSKI J.: Seminarium nauczycielskie w Polsce w świetle polityki oświatowej państwa (1918-1937). Lublin 2002 Lubelskie Tow. Nauk. ss. 246, nlb. 1, il., sum., Zsfg.

285. KOWALSKI Tadeusz: Preparanda Nauczycielska w Pułtusku w latach 1918-1925. *Roczn. Mazowiecki*. T. 14: 2002 s. 85-98.

Dwuletnie kursy nauczania w szkołach ludowych dla zdolnych absolwentów gimnazjów.

286. SADOWSKA Joanna: Seminarium Nauczycielskie w Białymstoku w latach 1919-1936. *Białostocczyzna*. [R. 14]: 1999 nr 4 s. 63-71.

5. Szkoły wyższe

Akademia Ekonomiczna w Poznaniu

287. KRASIŃSKI Zdzisław: Z 75-letnich dziejów Akademii Ekonomicznej w Poznaniu 1926-2001. Poznań 2002 Wydaw. AE ss. 242, il. Akad. Ekonom. w Poznaniu.

Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie

288. KLECZKOWSKI Antoni S[taniśław]: Akademia Górniczo-Hutnicza w Krakowie. Początek (1816) – założenie (1912) – otwarcie (1919). *Zesz. Staszycowskie*. Z. 3: 2002 s. 195-235.

289. KLECZKOWSKI A. S.: Powstanie Akademii Górniczo-Hutniczej w Krakowie w świetle dokumentów. *Roczn. Bibl. Nauk. PAU i PAN w Krakowie*. R. 47: 2002 s. 361-390, tabl. 4, sum. Lata 1913-1919; W aneksie dokumenty.

Akademia Medyczna w Poznaniu

290. CICHY Renata, Kowalski Paweł: Rys historyczny Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Medycznej (1919-2002). W: Wychowanie fizyczne studentów i sport akademicki w badaniach naukowych. Konferencja naukowa z okazji 50-lecia Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu. Poznań 2002 s. 46-53.

Akademia Obrony Narodowej

291. SZAFRAN Czesław: Wczoraj, dziś i jutro Akademii Obrony Narodowej. Konferencja naukowa na zakończenie obchodów 10-lecia uczelni. *Zesz. Nauk. AON*. 2000 nr 4 s. 338-342. Warszawa, 15 XII 2000 r.

Akademia Rolnicza w Poznaniu

292. ŁYSZCZAK Marian: Rys historyczny i perspektywy rozwoju Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Rolniczej w Poznaniu. W: Wychowanie fizyczne studentów i sport akademicki w badaniach naukowych. Konferencja naukowa z okazji 50-lecia Studium Wychowania Fizycznego i Sportu Akademii Rolniczej im. Augusta Cieszkowskiego w Poznaniu. Poznań 2002 s. 29-38.

Akademia Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wielkopolskim

293. NOWAK Leonard: Instytut Wychowania Fizycznego poznańskiej Akademii Wychowania Fizycznego w Gorzowie Wlkp. 1971-2001. W: *Studia z dziejów kultury fizycznej*. Pod red. Tomasza Jurka. Gorzów Wlkp. 2002 s. 187-194.

Akademia Wychowania Fizycznego w Poznaniu

294. ZIÓŁKOWSKA Teresa: Z dziejów Akademii Wychowania Fizycznego w Poznaniu 1919-2001. W: *Studia z dziejów kultury fizycznej*. Pod red. Tomasza Jurka. Gorzów Wlkp. 2002 s. 181-186.

Katolicki Uniwersytet Lubelski

295. KNAPIŃSKI Ryszard: Katedra Historii Sztuki Kościelnej – charakterystyka badań. *Roczniki Humanist.* T. 50: 2002 z. 4 s. 5-22, sum.

W Katolickim Uniwersytecie Lubelskim w l. 1956-2002.

296. MADEJ Krzysztof: NIK na KUL-u. *Biul. IPN*. Nr 7: 2002 s. 70-75.

Kontrola Najwyższej Izby Kontroli na lubelskiej uczelni w 1958 r.

Metropolitalne Wyższe Seminarium Duchowne we Wrocławiu

297. BISKUP Marian: Alumni Metropolitalnego Wyższego Seminarium Duchownego we Wrocławiu. Działalność w seminarium i w archidiecezji w latach 1947-2000. W: *Unxit et misit*. Księga jubileuszowa ku czci Księdza Biskupa Józefa Pazdura. Red. Ignacy Dec. Wrocław 2000 s. 159-174.

Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi

298. NAWROT Grzegorz: Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna w Łodzi i jej archiwum. *Biul. IPN*. Nr 4: 2002 s. 51-57.

Państwowa Wyższa Szkoła Teatralna w Warszawie

299. RASZEWSKA Magdalena: Wiedza o teatrze w warszawskiej PWST. Próba rekapitulacji. *Pamiętn. Teatr.* R. 51: 2002 z. 1/2 s. 238-323.

Od r. 1932.

Uzup.: Nauka o teatrze (1972-1973). Zebrała i oprac. Marzena Kuraś. *Tamże* s. 324-337.

Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu

300. MŁOTEK Antoni: Piękna dama Teologia. 300 lat Wydziału Teologicznego we Wrocławiu 1702-2002. Wrocław 2002 Papieski Wyd. Teol. ss. 106, nlb. 4.

301. [TRZYSTA] 300 lat Wydziału Teologicznego we Wrocławiu. Zarys historii i pracownicy nauki PWT we Wrocławiu. Pod red. Ignacego Deca. Wrocław 2002 Papieski Wyd. Teol. ss. 248, il.

Z treści: Swastek Józef: Korzenie uniwersyteckiej teologii na Śląsku do 1702 roku s. 15-25; Lec Zdzisław: Założenie Akademii Leopoldyńskiej we Wrocławiu w 1702 r. s. 27-32; Kogut Mieczysław: Działalność Akademii Leopoldyńskiej (1702-1811) s. 33-41; Kielbasa Antoni: Teologia na Uniwersytecie Wrocławskim w latach 1811-1870 s. 43-47; Pater Mieczysław: Wydział Teologiczny na Uniwersytecie Wrocławskim (1870-1918) s. 49-58; Mandziuk Józef: Nauczanie teologii katolickiej na Uniwersytecie Wrocławskim w okresie międzywojennym s. 59-63; Pater Józef: Starania o reaktywowanie Wydziału Teologicznego na Uniwersytecie Wrocławskim po drugiej wojnie światowej s. 65-76; Dec I.: Papieski Wydział Teologiczny we Wrocławiu s. 77-84; Biskup Marian: Kształcenie teologiczne w Wyższym Seminarium Duchownym we Wrocławiu w latach 1947-1968 s. 85-92; Biogramy pracowników naukowych Papieskiego Wydziału Teologicznego we Wrocławiu s. 121-182.

Politechnika Gdańska

302. MATERIAŁY sesji naukowej z okazji 50-lecia Wydziału Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki. Gdańsk 2002 Wydaw. Politech. Gdańskiej ss. 186, nlb. 1, il., sum., streszcz.

303. WEISS Katarzyna: Polacy na Politechnice Gdańskiej w okresie międzywojennym. W: Polacy i sąsiedzi - dystanse i przenikanie kultur. Zbiór studiów. Cz. 3. Pod red. Romana Wapińskiego. Ostaszewo Gd[ąskie] 2002 s. 176-199.

Politechnika Łódzka

304. CYWIŃSKA Urszula: Inżynieria chemiczna i procesowa w Łodzi. Krótki zarys historii. Łódź 2002 Wyd. Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska Politech. Łódzkiej. Wydaw. ss. 148, il.

Księga pamiątkowa poświęcona Mieczysławowi Serwińskiemu (1918-1999) oraz Wydziałowi Inżynierii Procesowej i Ochrony Środowiska Politechniki Łódzkiej.

Polski Wydział Lekarski w Edynburgu

305. LISOWSKI Witold: Powstanie i działalność Polskiego Wydziału Lekarskiego w Edynburgu (1941-1949). *Przegl. Hist.-Wojsk.* R. 1: 2000 nr 2 s. 5-28, sum.

Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne w Gnieźnie

306. KSIĘGA Jubileuszowa Prymasowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie 1602-2002. Red. Paweł Podeszwa, Wojciech Polak. Gniezno 2002 Prymasowskie Wyższe Seminarium Duchowne ss. 400, il.

Z treści: Aleksandrowicz Marian: Początki Seminarium Duchownego w Gnieźnie (1602-1718) s. 17-23; Rospond Stanisław: Formacja alumnów w polskich seminariach diecezjalnych pod zarządem Zgromadzenia Księża Misjonarzy (1675-1835) s. 25-41; Pest Czesław: Losy Arcybiskupiego Seminarium Duchownego w Gnieźnie w czasie niewoli narodowej i w niepodległej ojczyźnie (do 1953) s. 43-76; Śmigiel Kazimierz: Geneza rozdziału i scalenia Seminarium Duchownego w Gnieźnie (1835, 1953) s. 77-86; Polak W.: Akademicki charakter studiów w Prymasowskim Wyższym Seminarium Duchownym w Gnieźnie s. 87-93; Wojtuś Bogdan: Budowa nowego gmachu Prymasowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie s. 95-100; Lisiecki Maciej, Polak W.: Kościół seminaryjny pod wezwaniem św. Jerzego na Wzgórzu Lecha s. 103-108; Rył Jadwiga: Biblioteka Seminarium Duchownego w Gnieźnie s. 109-142; Mikołajczyk Gabriela, Gałęzewska Krystyna, Maciejewski Leonard: Opieka lekarska nad alumnami, profesorami i siostrami zakonnymi Prymasowskiego Wyższego Seminarium Duchownego w Gnieźnie od XVII do XXI wieku s. 143-148; Sylwetki s. 157-246; Wspomnienia s. 249-342.

Seminarium Duchowne w Płocku

307. GRZYBOWSKI Michał Marian: Osiemnastowieczny księgozbiór biblioteki seminarium duchownego w Płocku. W: W służbie książki. Praca zbiorowa ofiarowana doktorowi habilitowanemu Franciszkowi Mincerowi w siedemdziesiąt rocznicę urodzin. Pod red. Zdzisława Kropidłowskiego. [Toruń]-Bydgoszcz 2002 s. 59 - 84.

Seminarium Duchowne we Włocławku

308. RULKA Kazimierz: Księgozbiory profesorów ze Zgromadzenia Księży Misjonarzy w bibliotece seminarium włocławskiego. *Studia Włocławskie*. T. 5: 2002 s. 412-438.

M.in. Jana Średnickiego (1794-1840), Józefa Pawlickiego (1802-1868), Franciszka Płoszczyńskiego (1800-1873).

309. RULKA K.: Księgozbiór Adama Chodyńskiego [1832-1902] na podstawie materiałów zachowanych w Bibliotece Seminarium Duchownego we Włocławku. *Archiwa, Bibl. i Muzea Kośc.* T. 77: 2002 s. 269-286, Zsfg.

Szkoła Główna Gospodarstwa Wiejskiego

310. PIERWSI powojenni. Wspomnienia pierwszych powojennych studentów Wydziału Rolniczego SGGW. Zespół red. Andrzej Brudzyński [i in.]. Warszawa 2002 Fundacja „Rozwój SGGW” ss. 275, nlb. 1, tabl. 32, il. Zeszyty Historyczne Stowarzyszenia Wychowanków Szkoły Głównej Gospodarstwa Wiejskiego w Warszawie. Z. 3.

Uniwersytet Wrocławski

311. WŁODARCZYK Jarosław: Instrumenty Obserwatorium Astronomicznego Uniwersytetu Wrocławskiego: XVIII-XX wiek. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 47: 2002 nr 3 s. 75-92, sum.

Uniwersytet Dorpacki

312. BEDNARSKI Zenobiusz Michał: Polacy na Wydziale Lekarskim Uniwersytetu Dorpackiego w latach 1802-1889. Olsztyn 2002 Tow. Nauk. OBN ss. 174, nlb. 2, tabl. 8, il. Rozprawy i Materiały Ośrodka Badań Naukowych im. Wojciecha Kętrzyńskiego w Olsztynie. Nr 207.

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza

313. ALMA mater posnaniensis – w 80. rocznicę utworzenia Uniwersytetu w Poznaniu. Pod red. Przemysława Hausera, Tomasza Jasińskiego, Jerzego Topolskiego. Poznań 1999 Wydaw. Nauk. UAM ss. 304.

Uniwersytet Jagielloński

314. CZERKAWSKI Jan: Aristotelianism at Cracow University in the sixteenth century. *Acta Mediaevalia*. T. 15: 2002 s. 215-232, streszcz.

315. DYBIEC Julian: Uniwersytet Jagielloński wobec stalinizmu 1945-1956. *Prace Komisji Historii Nauki*. T. 3: 2001 s. 5-20.

Uzup.: Dyskusja nad referatem ... Tamże s. 20-33.

316. KOHLER Piotr: Historia Zielnika Instytutu Botaniki Uniwersytetu Jagiellońskiego (KRA) w latach 1910-2000. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 46: 2001 nr 4 s. 77-104, sum.

317. KUBIŚ Adam: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jagiellońskiego. Ostatni etap. *Polonia Sacra*. R. 6: 2002 nr 10 s. 229-242, Zsfg.
Lata 1939-1965.

318. MARKOWSKI Mieczysław: Die Grundzüge der Krakauer Artistenfakultät in späten Mittelalter. *Acta Mediaevalia*. T. 15: 2002 s. 117-130, streszcz.

319. MARKOWSKI M.: Jagiellońska przemiana struktury Uniwersytetu Krakowskiego w 1400 roku. *Studia Warmińskie*. T. 39: 2002 s. 55-70, Zsfg.
320. MARKOWSKI M.: Od Kazimierzowskiej do Jagiellońskiej fundacji Uniwersytetu w Krakowie. *Acta Mediaevalia*. T. 15: 2002 s. 13-43, Zsfg.
321. MYCIELSKI Przemysław: Cieszyńscy absolwenci Uniwersytetu Jagiellońskiego w średnio-wieczu i dobie wczesnonowoczesnej. *Pamiętn. Cieszyński*. T. 17: 2002 s. 31-35.
XV-XVI w.
322. NATOŃSKI Bronisław: Jezuici a Uniwersytet Krakowski w XVI wieku. Red. nauk. Ludwik Grzebień. Kraków 2002 Wyższa Szkoła Filoz.-Pedagog. „Ignatianum”; Wydaw. WAM ss. 142, nlb. 1, sum., rês. Klasyce Jezuickiej Historiografii. T. 1.
323. SOKOŁOWSKA-PITUCHOWA Janina: 400 lat katedry anatomii w Krakowie (1602-2002). Kraków 2002 Wydaw. UJ ss. 242, il.
324. SONDEL Janusz: Dzieje Katedry Prawa Rzymskiego Uniwersytetu Jagiellońskiego w czasach I Rzeczypospolitej. W: Dziedzictwo prawne XX wieku. Księga pamiątkowa z okazji 150-lecia Towarzystwa Biblioteki Stuchaczów Prawa Uniwersytetu Jagiellońskiego. Aut. Kazimierz Baran [i in.]; kom. red. Andrzej Zoll, Jerzy Stelmach, Jan Halberda. Kraków 2002 s. 169-216.
325. SONDEL J.: Prawo rzymskie na Uniwersytecie Jagiellońskim od reformy [Hugo] Kołłątaja do 1945 roku. W: Studia z historii ustroju i prawa. Księga dedykowana Profesorowi Jerzemu Wałachowi-czowi. Pod red. Henryka Olszewskiego. Poznań 2002 s. 347-381.
326. STERNALSKI Marek: Początki psychiatrii uniwersyteckiej w Krakowie. *Alma Mater*. Nr 46: 2002 s. 26-28.
Lata 1862-1912.
327. ŚREDNIAWA Bronisław: Historia filozofii przyrody i fizyki w Uniwersytecie Jagiellońskim. Warszawa 2001 Retro-Art ss. 285. Komitet Historii Nauki i Techniki. PAN. Rozprawy z Dziejów Nauki i Techniki. T. 12.
Rec.: Strzałkowski Adam, *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 47: 2002 nr 1 s. 246-251.
328. TERLECKI Ryszard: Profesorowie UJ w aktach UB i SB. Kraków 2002 Wydaw. Liter. ss. 221, nlb. 3.
Rec.: Salmonowicz Stanisław: Profesorowie Uniwersytetu Jagiellońskiego jako przedmiot inwigilacji organów UB i SB. *Czasy Nowożytne*. T. 13: 2002 s. 179-194.
329. WOJTCZAK Hanna: Das Wissenschaftliche Wirken Benedikt Hesses an der Krakauer Universität in der ersten Hälfte des 15. Jahrhunderts unter besonderer Berücksichtigung der Artisten-fakultät. *Acta Mediaevalia*. T. 15: 2002 s. 303-322, streszcz.
330. ZARĘBINA Maria: Profesor Stanisław Urbańczyk i tajne nauczanie w Uniwersytecie Jagiellońskim. *Jęz. Pol.* R. 82: 2002 z. 1 s. 51-53.
331. ZIEJKA Franciszek: Związki Podhala z Uniwersytetem Jagiellońskim. *Almanach Nowotarski*. Nr 6: 2002 s. 43-49.
Od XVI w.
332. ZŁOTA Księga Wydziału Chemii. T. 1. Pod red. Elżbiety Szczepaniec-Cięciak. Kraków 2000 Wydaw. UJ ss. 446, il.
Rec.: Zamecki Stefan, *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 47: 2002 nr 2 s. 143-157.

Uniwersytet Jana Kazimierza

333. WOŁCZAŃSKI Józef: Wydział Teologiczny Uniwersytetu Jana Kazimierza we Lwowie 1918-1939. Kraków 2002 Wydaw. Bł. Jakuba Strzemie Archidiecezji Lwowskiej Ob. Łac. ss. 674, nlb.

3, tabl. 72, il., sum. Biblioteka Historyczna Archiwum Metropolii Lwowskiej Obrządku Łacińskiego w Krakowie. Ser. B: Studia. T. 5.

Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego

334. URBAŃSKI Stanisław: 185. rocznica Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego(1816-2001). *Ateneum Kapł.* T. 138: 2002 z. 1 s. 200-211.

335. URBAŃSKI S.: 185. rocznica Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego (1816-2001). *Studia Theologica. Varsoviensia.* R. 40: 2002 [nr] 1 s. 13-28.

Uniwersytet Kólewiecki

336. GRABOWSKI Jan: Metereologia i agrometereologia na Uniwersytecie Królewieckim. *Biul. Nauk. Uniw. Warmińsko-Mazurski.* Nr 15: 2002 s. 241-247.

Uniwersytet Mikołaja Kopernika

337. WRÓBLEWSKI Witold: Katedra Filologii Klasycznej Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w latach 1945-1995. W: *Studia Thorunensio-Classica. Tradycje antyczne w Polsce Północnej.* Red. Jerzy Axer. Warszawa 2002 s. 19-24.

Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie

338. WOJTKOWSKI Julian: Wydział Teologii Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie. *Studia Warmińskie.* T. 39: 2002 s. 441-470.

Uniwersytet Warszawski

339. JAŚKIEWICZ Leszek: Uniwersytet Warszawski w dokumentach carskiego Departamentu Policji z przełomu XIX i XX w. W: *Unifikacja za wszelką cenę. Sprawy polskie w polityce rosyjskiej na przełomie XIX i XX wieku.* Studia i materiały. Pod red. Andrzeja Szwarca i Pawła Wieczorkiewicza. Warszawa 2002 s. 153-158.

340. SCHILLER Joanna: Powstanie Cesarskiego Uniwersytetu Warszawskiego w świetle badań archiwalnych. *Rozprawy z Dziejów Oświaty.* T. 41: 2002 s. 93-127.
1869 r.

341. SOŁTYSIAK Arkadiusz, Jaskulski Piotr: Antropologia na Uniwersytecie Warszawskim. Warszawa 2000 Inst. Archeol. Uniw. Warszawskiego ss. 116, nlb. 2.
XX w.

Uniwersytet Wileński

342. Kivilšienė Rasa, Klimka Libertas: Fizyka pod wpływem Komisji Edukacji Narodowej na dawnym Uniwersytecie Wileńskim. *Kwart. Hist. Nauki i Techn.* R. 46: 2001 nr 4 s. 61-76, sum.
Lata 1773-1832.

Uniwersytet Wrocławski

343. ABSOLWENCI Uniwersytetu Wrocławskiego. T. 1: 1946-1989. Oprac. Urszula Czwojdrak [i in.]; pod red. Teresy Suleji. Wrocław 2002 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego ss. 486.
Listy absolwentów z kolejnych roczników.

344. JUREK Piotr: Z dziejów Wydziału Prawa Uniwersytetu Wrocławskiego – kilka refleksji. *Acta Univ. Wratislaviensis.* No 2342: Przegl. Prawa i Administracji. T. 50: 2002 s. 15-29.
XVIII-XX w.

345. KULAK Teresa, Pater Mieczysław, Wrzesiński Wojciech: Historia Uniwersytetu Wrocławskiego 1702-2002. Wrocław 2002 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego ss. 405, nlb. 3, il., mapa, sum. *Acta Universitatis Wratislaviensis.*[No] 2402.

346. KUNICKI Wojciech: *Modernisierung als Politisierung? Modernisierung versus Politisierung?* Germanistische Forschung und Lehre an der Universität in Breslau 1877-1944. W: Germanistik 2000 Wrocław-Breslau. Hrsg. von Norbert Honsza. Wrocław 2001 s. 37-68.

347. KUNICKI W.: *Polska germanistyka we Wrocławiu*. Dolny Śląsk. Nr 10: 2002 s. 125-133. Lata 1945-2002.

348. RUCHNIEWICZ Krzysztof: *Lwowskie tradycje Uniwersytetu Wrocławskiego*. W: Wrocław-Lwów, Lwów-Wrocław. Historia i współczesność. Red. Danuta Nespiak, Małgorzata Orzeł. Wrocław 2002 s. 115-123.

349. TRZYSTULECIE Uniwersytetu we Wrocławiu. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka*. R. 47: 2002 nr 3 s. 295-429, nrb. 2, Zsfg.

Treść: Galos Adam: *Przedmowa* s. 295-296; Dziurła Henryk: *Leopoldina w historycznej przestrzeni Wrocławia* s. 297-314; Błaszczuk Tomasz: *Stan i reforma oświaty na Śląsku w czasach pruskich do 1811 r.* s. 315-330; Lec Zdzisław, Młotek Antoni: *Teologia katolicka na Uniwersytecie Wrocławskim w XIX w.* s. 331-344; Ergetowski Ryszard: *Naukowa i dydaktyczna działalność Jacoba Caro* s. 345-356; Pater Mieczysław: *Przesłanie Uniwersytetu Wrocławskiego do Uniwersytetu Jagiellońskiego w 500 rocznicę jego odnowienia* s. 357-366; Kisiel Robert: *Korpus [Adolfa Ludwiga Wilhelma von] L(tzowa – wojsko z tradycji wrocławskiej Almae Matris* s. 367-382; Jonca Karol: *Idee polityczne i społeczne profesora prawa Eugena Rosenstocka-Huessego* s. 383-392; Dec Ignacy: *Studia teologiczne we Wrocławiu po II wojnie światowej* s. 393-405; Suleja Teresa: *Próby kształtowania „nowego człowieka” w czasach stalinowskich (na przykładzie Uniwersytetu Wrocławskiego 1949-1953)* s. 407-420; Tyszkiewicz Jakub: *Polskie badania nad dziejami wrocławskiej Almae Matris po II wojnie światowej* s. 421-429.

Wojskowa Akademia Techniczna

350. KAZIMIERSKI Zygmunt: *Grupa Organizacyjno-Przygotowawcza Wojskowej Akademii Technicznej*. *Przeł. Hist.-Wojsk.* R. 1: 2000 nr 2 s. 44-54, sum.

Powstała w 1950 r.

Wyższa Szkoła Oficerska Wojsk Obrony Przeciwlotniczej

351. ORZECZOWSKI Jerzy: *Rys historyczny Wyższej Szkoły Oficerskiej Wojsk Obrony Przeciwlotniczej i Centrum Szkolenia Obrony Przeciwlotniczej w Koszalinie (1948-2001)*. W: *Problemy militarne na Pomorzu w latach 1914-1989*. Red. nauk. Adolf Stachula. Słupsk 2002 s. 167-196.

Wyższe Seminarium Duchowne Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie

352. KSIĘGA jubileuszowa. Red. Marek T. Chmielewski. Łąd 2002 *Wyższe Seminarium Duchowne Tow. Salezjańskiego* ss. 356, il., riass., sum., Zsfg.

50 lat Wyższego Seminarium Duchownego Towarzystwa Salezjańskiego w Łądzie nad Wartą (1952-2002).

Wyższe Seminarium Duchowne w Pelplinie

353. PISZCZ Edmund: *Z dziejów Seminarium Duchownego w Pelplinie*. Wykład okolicznościowy. *Studia Pelplińskie*. T. 32: 2002 s. 319-325.

Z okazji 350-lecia WSD w Pelplinie.

354. WITTA Rafał: *Wyższe Seminarium Duchowne w Pelplinie w latach 1976-1992*. Przyczynek do historii. *Studia Pelplińskie*. T. 33 [wyd. specjalne]: 2002 s. 625-633.

IV. BIOGRAFIE

1. Zbiory życiorysów

355. *BIOGRAFIE nauczycieli zasłużonych dla oświaty i środowiska regionu puławskiego*. T. 1. Oprac. red. Stanisław Jednacz, Danuta Kaliszczuk. Puławy 2002 *Tow. Przyj. Muzeum Oświatowego* ss. 147, nrb. 2, il.

XIX-XX w.

356. DUDA Jerzy, Andrzejewska-Wasilenko Alicja: Doskonalenie nauczycieli na Śląsku Opolskim 1948-2001. Słownik biograficzny. Opole 2002 WOM ss. 97, il. Woj. Ośr. Metodyczny.

357. DUDA J., Szelka Anna, Dzionek Franciszek: Słownik biograficzny nauczycieli na Śląsku Opolskim. Cz. 6. Opole 2002 Zarząd Okręgu Związku Nauczycielstwa Polskiego ss. 169, il.

XX w.

Cz. 1 pt.: Słownik biograficzny nauczycieli Śląska Opolskiego. Opole 1995.

358. HISTORIA wychowania. Słownik biograficzny. Pod red. Andrzeja Gąsiorowskiego. Wyd. 2 uzupeł. Olsztyn 2002 Wydaw. Uniw. Warmińsko-Mazurskiego ss. XVIII, nlb. 2, 180, il.

Wyd. 1. 1994.

359. KSIĘGA wspomnień. O zmarłych pracownikach powojennej polonistyki wrocławskiej. Pod red. Mariana Ursela. Wrocław 2002 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego ss. 328, il. Acta Universitatis Wratislaviensis. No 2374.

Treść: Ursel M.: Słowo wstępne s. 5-6; Klimowicz Mieczysław: Tadeusz Mikulski – uczonek i humanista czasów zamętu (17.01.1909-26.08.1958) s. 7-50; Piasecki Zdzisław: O Stanisławie Kolbuszewskim garść wspomnień (22.06.1901-7.01.1965) s. 51-76; Żarski Waldemar: Halina Waszkis (16.12.1931-23.10.1973) s. 77-80; Soliński Wojciech: W poszukiwaniu czasu niknącego w cieniu wulkanu. O Aleksandrze Berezie (12.01.1933-25.08.1975) s. 81-91; Ingłot Mieczysław: Wspomnienie o Jerzym. Jerzy Cieślakowski (2.11.1916-9.11.1977) s. 92-113; Nowińska Alina: Gabriela Frydrychowicz – niezwykle człowiek, bibliotekarz, bibliograf (2.03.1921-22.04.1980) s. 114-126; Soliński Wojciech: Gdzie są chłopcy z tamtych lat... O Jurandzie Banachu (12.06.1950-22.12.1980) s. 127-131; Peisert Maria: Stanisław Bąk (28.11.1900-10.06.1981) s. 132-145; Hernas Czesław: Roman Sobol (4.07.1926-23.04.1982) s. 146-158; Łobodzińska Romana: Stanisław Rospond (19.12.1906-16.10.1982) s. 159-190; Słękowa Ludwika: Masia. O Marii Eustachiewicz (29.09.1930-14.05.1990) s. 191-199; Ingłot M.: Moje spotkanie z Władysławem Leopoldem Floryanem (16.10.1907-2.03.1991) s. 200-219; Kolbuszewski Jacek: Bernard Woodrow Januszewski (2.07.1919-9.05.1994) s. 220-231; Pyszny Joanna: Piękno filmu, piękno życia. O Piotrze Lisie (10.06.1952-13.02.1995) s. 232-244; Pięczka Bogdan: Człowiek pełen właściwości. O Janie Trzynadłowski (29.12.1912-18.05.1995) s. 245-274; Woronczak Jerzy: Maria Michalak (6.04.1927-29.12.1996) s. 275-278; Żabska Bogusława: Wspomnienia o Teresie Bulicz[-Tornikidis] (26.09.1936-24.07.1997) s. 279-284; Zawada Andrzej: O Lotharze Herbście (27.07.1940-27.04.2000) s. 285-299; Skawiński Jacek: Pamięci Janusza Anusiewicz (19.05.1946-26.12.2000) s. 300-310; Nieckula Franciszek: Wspominki o Bogdanie Sicińskim (16.11.1931-22.01.2001) s. 311-320.

Po biogramach bibliografie prac.

360. LEKSYKON ludzi ZSP [Zrzeszenia Studentów Polskich]. T. 1. Oprac. zespół red. w składzie Zenon Skuza, Włodzimierz Ulicki. Warszawa 2002 Elipsa ss. 335, nlb. 1, il.

XX w.

361. LOSY pedagogów polskich na Wschodzie. Wstępem i przypisami opatrzył oraz podał do dr. Edward Walewander. Warszawa 2002 Stow. Współpracy Polska-Wschód ss. 166, nlb. 3, tabl. 17, il. Bibl. Pedagog. Katedry Pedagogiki Porównawczej Wydż. Nauk Społ. KUL. Ser. B. Materiały i Dokumenty. T. 5.

Treść: Walewander E.: Wstęp s. 7-10; Mamulska Anna: Z doświadczeń nauczycielskich na rumuńskiej Bukowinie s. 11-59; Studzińska-Hubert Sława: Moje gimnazjum w Łucku. Gimnazjum Polskiej Macierzy Szkolnej im. Tadeusza Kościuszki s. 61-132; Grochowski Andrzej: Siedemdziesiąt lat harcerstwa polskiego w Chinach s. 133-140; Grochowski A.: Tobrukczak z Harbina. Wspomnienie o Walentym Kuczyńskim [1913-1990] s. 141-143; Grochowski A.: Pamięci profesora Zbigniewa Folejewskiego s. 145-150; Grochowski A.: Polonista w Mandżurii. Czesław Bobolewski (1907-1993) s. 151-154.

362. NAUCZYCIELE tajnego nauczania w Warszawie w latach 1939-1944. Spis osób. Oprac. Maria Śliwińska. Wyd. 2. Warszawa 2002 Wydaw. Szkolne i Pedagog. ss. 104. Związek Nauczycielstwa Polskiego. Zarząd Okręgu Mazowieckiego, Okręgowa Kom. Hist. w Warszawie.

Wyd. 1. 1995.

363. OCALIĆ od niepamięci. Praca zbiorowa. Pod red. Jolanty Szablickiej-Żak. Kraków 2002 Impuls ss. 103, nlb. 1, il.

Treść: Szablicka-Żak J.: Słowo wstępne s. 7-10; Szulakiewicz Władysława: Stanisław Franciszek Tync (1904-1964). Szkic portretu historyka oświaty i wychowania s. 11-26; Semków Jerzy: Wincenty Ostrowski (1904-1969). Współtwórca teorii – oświaty dorosłych i pracy kulturalno-oświatowej s. 27-38; Matuszycki Alojzy: Marian Wachowski (1903-1970). Prekursor andragogiki s. 39-60; Stasieńko Teresa: Stefan Kaczmarek (1909-1984).

Nauczyciel nauczycieli s. 61-70; Dębska Urszula: Marian Kulczycki (1924-1995). Niezapomniany romantyk myśli psychologicznej s. 71-84; Szablicka-Żak J.: Zofia Maresz (1926-1995). Bogactwo i siła ducha w kruchej postaci s. 85-92; Szablicka-Żak J.: Mirosława Chamcówna (1919-2000). Historyk oświaty i nauki s. 93-102. Biografie pracowników Instytutu Pedagogiki Uniwersytetu Wrocławskiego.

364. REKTORZY państwowych wyższych uczelni w Łodzi 1945-2000. Uniwersytet Łódzki, Politechnika Łódzka, Akademia Medyczna, Wojskowa Akademia Medyczna, Akademia Sztuk Pięknych, Akademia Muzyczna, Państwowa Wyższa Szkoła Filmowa, Telewizyjna i Teatralna, Wyższe Seminarium Duchowne. Red. Elżbieta Paradowska. Łódź 2002 Łódzkie Tow. Nauk. ss. 332, il.

365. ROZYNEK Józef, Ziólkowski Józef J[ulian]: Doktorzy honoris causa Uniwersytetu Wrocławskiego 1948-2002. Wyd. 2 popr. i uzup. Wrocław 2002 Wydaw. Uniw. Wrocławskiego ss. 330, nlb. 1, il. Acta Universitatis Wratislaviensis. No 2412.

Wyd. 1. 1993.

366. SŁOWNIK biograficzny pracowników CIWF [Centralnego Instytutu Wychowania Fizycznego] i AWF [Akademii Wychowania Fizycznego]. T. 3. Pod red. Kajetana Hądzelka i Andrzeja Mazura. Warszawa 2002 AWF ss. 70, nlb. 1, il. Akad. Wychowania Fizycznego J. Piłsudskiego w Warszawie.

T. 1. 2000.

367. ZAJĄC Stanisław: Ocalić od zapomnienia. Pracownicy naukowcy oraz absolwenci-wychowankowie Uniwersytetu Jagiellońskiego – oficerowie Wojska Polskiego ofiary zbrodni stalinowskiego NKWD – 1940 r. Kraków 2002 Inst. Teol. Księży Misjonarzy ss. 256, il.

2. Poszczególne biografie

Amicinus Jan

368. Prokop Krzysztof Rafał: Jan Amicinus z Krakowa (zm. 1526), biskup laodycejski, prepozyt u św. Mikołaja (1502-1526), rektor i wicekanclerz Akademii Krakowskiej. W: Studia z dziejów kościoła św. Mikołaja w Krakowie. Pod red. Zdzisława Klisia. Kraków 2002 s. 29-45.

Bernahrd Józef

369. KORZENIOWSKA Wiesława: Józef Bernhard – nauczyciel chorzowskiego gimnazjum (1896-1942). *Zesz. Chorzowskie*. T. 6: 2001 [druk.] 2002 s. 211-218, Zsfg.

Bliziński Wacław

370. KĘSZKA Sławomir: Inicjatywy społeczno-oświatowe ks. prałata Wacława Blizińskiego w Liskowie w latach 1900-1925. *Kaliskie Studia Teol.* [T.] 1: 2002 s. 217-233, Zsfg.

Budniakiewicz Edmund

371. SUSZEK Iza, Wolska Krystyna: Edmund Budniakiewicz [1896-1976] – dyrektor Szkoły Podstawowej w Janowcu w latach 1945-1966. *Notatnik Janowiecki*. Nr 12: 2002 s. 188-198.

Bujwidowa Kazimiera

372. DORMUS Katarzyna: Kazimiera Bujwidowa 1867-1932. Życie i działalność społeczno-oświatowa. Kraków 2002 Secesja ss. 188, nlb. 2, tabl. 12, il. Tow. Miłośn. Historii i Zabytków Krakowa. Biblioteczka Krakowska. Nr 144.

Zawiera także bibliografię prac K. Bujwidowej.

Charłampowicz Konstanty

373. HAWRYLUK Jerzy: Konstanty Charłampowicz [1870-1932] – historyk Cerkwi i oświaty. *Przegl. Prawosławny*. [R. 18]: 2002 nr 7 s. 31-32.

Frąckiewicz Henryk

374. PAWŁOWSKI Franciszek: Henryk Frąckiewicz [1912-2001]. Stężyca 2002 PWHU „M-Press” ss. 46, il. Tow. Przyj. Stężycy.

Gniazdowski Włodzimierz

375. GÓRNIAK Janina: Profesor „Dziadek” (wspomnienia). Włocławek 2002 Bibl. Publ. ss. 53, nlb. 1, il. Wrocławianie.

Włodzimierz Gniazdowski (1906-1980).

Jotejko Józefa

376. MAJCHRZAK-Mikuła Joanna: Józefa Jotejko [ur. 1866] – prekursorka szkolnictwa specjalnego. *Piotrkowskie Studia Pedagog.* T. 9: 2001 s. 373-381.

Kaczmarek Szczepan

377. SKORUPSKA Elżbieta: Szczepan Kaczmarek (1884-1939). Polityk, działacz społeczny, pedagog. *Grabonoskie Zapiski Regionalne*. [T.] 10: 2002 s. 21-48.

Kąsinowski Bronisław

378. ERGETOWSKI Ryszard: Związki Bronisława Kąsinowskiego [1861-1918] z wrocławskim i krakowskim uniwersytetem. *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 41: 2002 s. 129-149.

Kleczeński Aleksander

379. PUDŁOCKI Tomasz: Sylwetki przemyskich nauczycieli filologów. Aleksander Kleczeński [1876-1924]. *Roczn. Przemyski*. T. 38: 2002 z. 1 s. 111-115.

Kolendo Maria

380. TOMCZONEK Zofia: Maria Kolendo – pedagog i działacz społeczny (1894-1980). *Białostoczczyna*. [R. 14]: 1999 nr 4 s. 135-142.

Komeński Jan Amos

381. MEISSNER Andrzej: Miejsce Jana Amosa Komeńskiego w polskich badaniach po II wojnie światowej (w 330. rocznicę śmierci). *Roczn. Komisji Nauk Pedagog.* T. 55: 2002 s. 35-44, sum.

382. Wróblewska Teresa: Jan Amos Komensky (1592-1670) und sein Beitrag zur Frühschulerziehung. *Piotrkowskie Studia Pedagog.* T. 9: 2001 s. 457-462.

Kramszyk Stanisław

383. DORMUS Katarzyna: Stanisław Kramszyk – popularyzator, pedagog, erudyta (1841-1907). *Rozprawy z Dziejów Oświaty*. T. 41: 2002 s. 151-191.

Krotoski Kazimierz Michał

384. KIJAWSKA Maria: Kazimierz Michał Krotoski (1860-1937). Pedagog – historyk – publicysta. W: *Dzieje polityczne, kultura, biografistyka. Studia z historii XIX i XX wieku ofiarowane prof. Zbigniewowi Dworeckiemu*. Pod red. Lecha Trzeciakowskiego i Przemysława Matusika. Poznań 2002 s. 337-344.

Krzyżanowski Antoni

385. MARCZUK Józef: Antoni Krzyżanowski jako lubelski nauczyciel i wzorowy dyrektor gimnazjalny (1884-1939). *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 121-127.

Kwiatkowski Wincenty

386. KSIĄDZ rektor Wincenty Kwiatkowski [1892-1972] – uczoney i człowiek. W trzydziestą rocznicę śmierci. Red. Zygmunt Falczyński. Warszawa 2002 Wydaw. UKSW ss. 215, il.

Z treści: Falczyński Z.: Wprowadzenie s. 13-15; Gogolewski Tadeusz: Życie i dzieło ks. prof. Wincentego Kwiatkowskiego s. 17-25; Falczyński Z.: Profil naukowo-dydaktyczny ks. prof. Wincentego Kwiatkowskiego s. 26-40; Bartnicki Roman: Ks. Profesor Wincenty Kwiatkowski – rektor walki o przetrwanie ATK [Akademii Teologii Katolickiej w Warszawie] s. 41-48; Falczyński Z.: Kalendarium działalności J.M. ks. prof. Wincentego Kwiatkowskiego, rektora ATK (1956-1965) s. 49-67; Dybczyńska Kazimiera: Moje wspomnienia o księdzu prof. dr Wincentym Kwiatkowskim, wieloletnim Rektorze ATK s. 173-178; Hładowski Władysław: Na drogach wskazanych przez Profesora s. 179-184; Tabaczyński Wojciech: W trzydziestą rocznicę śmierci ks. prof. Wincentego Kwiatkowskiego s. 185-189; Gogolewski T.: Wspomnienie o ks. prof. W. Kwiatkowskim, po trzydziestu latach od jego śmierci s. 190-193; Jankowski Augustyn (Bogdan): Rektor Wincenty Kwiatkowski (zm. 1972) – jak dziś go pamiętam i za co szczególnie cenię? s. 195-197; Romaniuk Kazimierz: „Ks. prof. W. Kwiatkowski trwa w mojej pamięci...” s. 198-201; Olejnik Stanisław: Wincenty Kwiatkowski, profesor, kapłan, człowiek s. 202-208; Urbański Stanisław: Wspomnienie o ks. Rektorze W. Kwiatkowskim s. 209-211.

Leszczyński Jan Nepomucen

387. FRĄCKIEWICZ Joanna: Jan Nepomucen Leszczyński [1806-1886] i jego instytut na Świętojerskiej. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 109-119.

Założyciel i dyrektor prywatnej szkoły realnej w Warszawie w l. 1843-1877.

Łepkowski Józef Aleksander

388. OSTROWSKI Janusz A.: Józef Aleksander Łepkowski (1826-1894) – twórca uniwersyteckiego gabinetu archeologicznego. *Alma Mater.* Nr 41: 2002 s. 22-24.

Majorek Czesław

389. KRUKOWSKI Jan: Czesław Majorek (1938-2002). *Studia Hist.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 353-354.

Marciniak Sylwester

390. GERTYCH Mirosław: Ksiądz Sylwester Marciniak [1906-1980] – wychowawca młodzieży w Lesznie. *Kronika Wielkopolski.* [R. 28]: 2000 nr 4 s. 91-96.

Michalak Stefan

391. MACHALIŃSKI Zbigniew: Stefan Michalak [1909-1947] – lekarz, podróżnik, organizator Akademii Medycznej w Gdańsku. Gdańsk 2001 Marpress ss. 98, nrb. 2, il.

Rec.: Bednarski Zenobiusz M[ichał], *Archiwum Hist. i Filoz. Med.* T. 65: 2002 z. 4 s. 507-509.

Mrozowska Kamilla

392. BARTNICKA Kalina: Kamilla Mrozowska (28 I 1917 – 2 V 2002). *Rozprawy z Dziejów Oświaty.* T. 41: 2002 s. 3-5.

393. DYBIEC Julian: Kamilla Mrozowska (1917-2002). *Studia Hist.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 351-352.

Poberezsko Franciszek

394. PACZKOWSKI Stefan: Franciszek Poberezsko (1916-1999) – „Człowiek ze Służewa”. *Zapiski Kujawsko-Dobrzyńskie.* T. 16: 2001 s. 229-232.

Zasłużony dla Kujaw i Pomorza nauczyciel, publicysta, poeta, malarz.

Poliński Michał

395. BARTNICKA Kalina: Człowiek uniwersytetu: Michał Pełka-Poliński (1783-1848). Kariera akademicka ubogiego szlachcica na Uniwersytecie Wileńskim. Cz. 1. *Rozprawy z Dziejów Oświaty.* T. 41: 2002 s. 75-91.

Preibisz Bronisław

396. PIWOWARSKI Jerzy: Bronisław Preibisz (1879 - 1929). Życie i twórczość współorganizatora poznańskiej Szkoły Sztuk Zdobniczych. Częstochowa 2002 Wydaw. WSP ss. 86, nlb. 1, il. Wyższa Szkoła Pedagog. W Częstochowie.

Rogal Witold

397. WOJCIECHOWSKA Bogna: Nasz pan dyrektor Witold Rogal [1910 - 2000]. Opowieść o twórcy Państwowego Liceum Muzycznego w Poznaniu. Poznań 2001 Staraniem Anastazji z Rogalów Laskowskiej oraz autorki; Vis ss. 162, nlb.1, tabl. 24, il., nuty.

Sikora Franciszek

398. KOWALCZYK Małgorzata: Franciszek Sikora (1905 - 1977) – nauczyciel, inspektor, kurator oświaty. *Mragowskie Studia Humanist.* T. 3: 2001 s. 67 - 78, Zsfg.

Skwarczyński Adam

399. KRYŃSKA Elwira J[olanta]: Trwałe wartości ideologii wychowawczej Adama Skwarczyńskiego [1886 - 1934]. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 141 - 155.

Sośnicki Kazimierz

400. GAJDAMOWICZ Halina: Wychowanie obywatelsko-państwowe Kazimierza Sośnickiego [1883 - 1976]. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 3/4 s. 131 - 140.

Stipal Stefania

401. WOJTKIEWICZ Małgorzata: Harcmistrzyni Stefania Stipal [1903 - 2000] – drużna Luna. Wspomnienia o byłej komendantce Lwowskiej Chorągwi Harcererek. Warszawa 2000 Zw. Harcerstwa Rzeczypospolitej ss. 135, il.

Talar Antoni

402. PUDEŁOCKI Tomasz: Sylwetki przemyskich nauczycieli filologów. Antoni Talar [1874 - 1923]. *Roczn. Przemyski.* T. 38: 2002 z. 1 s. 107 - 110.

Tomaszewski Piotr

403. RULKA Kazimierz: Ks. Piotr Tomaszewski [1908 - 1967] jako wychowawca. *Ateneum Kapł.* T. 138: 2002 z. 1 s. 119 - 130.

Waga Jakub

404. JAKUB Waga [1800 - 1872] – pedagog i uczoney. Pod red. Wandy Grębeckiej. Łomża 2001 ŁTN ss. 142, il. Łomżyńskie Tow. Nauk. im. Wagów.

Materiały z sesji, Łomża, 12-13 X 2000 r.

Z treści: Dobroński Adam: Jakub Waga – łomżanin s. 11 - 29; Wincenciak Witold: Działalność pedagogiczna Jakuba Wagi (1800 - 1872) s. 91 - 100; Waga Jan Maciej: Wspomnienia rodzinne po przodkach (próba ustalenia dziejów rodziny) s. 103 - 107; Szymańska Wiesława: Ślady kultury materialnej po rodzinie Wagów s. 109 - 119.

Wycech Czesław

405. PIOTROWICZ Dariusz: Działalność oświatowa i społeczno-polityczna Czesława Wycecha do 1939 r. W: *Dzieje i przyszłość polskiego ruchu ludowego.* T. 1: Od zaborów do okupacji (1895 - 1945). Red. nauk. Arkadiusz Kołodziejczyk, Waldemar Paruch. Warszawa 2002 s. 645 - 660.

Wyczółkowski Leon

406. BEDNARSKI Tadeusz Z[ygmunt]: Leon Wyczółkowski [1852 - 1936] jako pedagog. W 150-lecie urodzin artysty. *Alma Mater.* Nr 41: 2002 s. 27 - 29.

Lata 1905 - 1930.

V. DZIEJE OŚWIATY POZASZKOLNEJ

1. Oświata dorosłych

407. CENTRUM Kształcenia Ustawicznego im. Stanisława Staszica w Mińsku Mazowieckim w latach 1977-2002. Tradycje i teraźniejszość. Zespól red. Jan Wiśniewski [i in.]. Mińsk Mazowiecki-Radom 2002 Inst. Technologii Eksploatacji ss. 219, nlb. 2, il.

Z treści: Trojanowski Jacek: Oświata dorosłych w okresie międzywojnia z uwzględnieniem powiatu Mińsk Mazowiecki s. 11-24; Trojanowski J.: Szkoła dla dorosłych w powiecie Mińsk Mazowiecki w latach 1945-1977 s. 25-63; Wiśniewski J.: Centrum Kształcenia Ustawicznego w latach 1977-2001 s. 65-94; Sawicka Hanna: Nasze doświadczenia s. 95-126; Wspomnienia i opinie. Oprac. J. Wiśniewski s. 127-161; Wiśniewski J.: In memoriam s. 163-170; Załączniki s. 197-212.

2. Biblioteki

408. GEBOŁYŚ Zdzisław: Biblioteka szkoły średniej w Mickunach (Republika Litwy) w latach 1990-1999. *Prace Nauk. UŚ w Katowicach*. Nr 2045: *Studia Bibliologiczne*. T. 14: 2002 s. 86-102, rez., sum.

409. GULIŃSKA Grażyna: Ideologiczne selekcje księgozbiorów w Polsce w latach 1944-1956 ze szczególnym uwzględnieniem bibliotek szkolnych Kielc. *Kieleckie Studia Bibliol.* [T.] 6: 2001 s. 49-59, sum.

410. OLSZÓWKA Małgorzata: Polskie księgozbiory pedagogiczne w województwie śląskim w latach 1922-1939. Stan badań. *Prace Nauk. UŚ w Katowicach*. Nr 1978: *Studia Bibliologiczne*. T. 13: 2001 s. 106-111, rez., sum.

411. POMES Kinga, Stępień Bogdan: Biblioteka Towarzystwa Oświaty „Mrówka” w Łańcucie w latach 1868-1914. *Prace Hist.-Archiw.* T. 12: 2002 s. 229-234.

412. SZULC Jolanta: Biblioteki uczelni kościelnych w Polsce – między tradycją a współczesnością. *Fides*. [R. 8]: 2002 nr 1 s. 32-53.

413. WAŁEK Bożena: Biblioteki szkół ludowych w Galicji doby autonomicznej. *Prace Nauk. UŚ w Katowicach*. Nr 1978: *Studia Bibliologiczne*. T. 13: 2001 s. 46-61, rez., sum.

VI. DZIEJE RUCHU NAUCZYCIELSKIEGO

1. Opracowania ogólne

414. ENCYKLOPEDIA Związku Nauczycielstwa Polskiego województwa śląskiego. Cz. 1. Kom. red. Irena Anczarska-Smandek [i in.]. Katowice-Rybnik 1998 ZNP. ZOŚ; Agencja Wydawnicza „Bit Poligraf” ss. 163, nlb. 5. Zw. Nauczycielstwa Pol. Zarząd Okręgu Śląskiego w Katowicach.

Toż. Cz. 2. Katowice 2000 ss. 272.

Toż. Cz. 3. Katowice 2002 ss. 359.

XX w.

415. GRZEŚ Bolesław: Związki nauczycielskie a reformowanie szkolnictwa na ziemiach polskich w XX wieku. Cz. 2: Związki nauczycielskie wobec reformowania ustroju szkolnego w Polsce w latach 1919-1939. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 nr 1/2 s. 53-69.

Cz. 1. Tamże. R. 44: 2001 nr 1/2.

416. MACISZEWSKI Seweryn Władysław: Kartka z dziejów kryzysu w ZNP (1937 - 1938). Wyd. Jarema Maciszewski. Rozprawy z Dziejów Oświaty. T. 41: 2002 s. 243 - 253.
Wspomnienia komisarycznego kuratora Związku Nauczycielstwa Polskiego.
417. SYCHOWICZ Krzysztof: „Za” czy „przeciw”. *Biul. IPN*. Nr 12: 2002 s. 78 - 82.
Działalność i struktury nauczycielskiej „Solidarności” w l. 1980 - 1981.
418. WOŹNIAK Erwin: Dziedziczne Koło Polskiego Towarzystwa Pedagogicznego. *Kalendarz Cieszyński*. [R. 17]: 2001 [druk.:] 2000 s. 70 - 77.
Na Śląsku Cieszyńskim w 2. poł. XIX-XX w.
419. ZWIĄZEK Nauczycielstwa Polskiego na Lubelszczyźnie w latach 1986 - 2000. Pod red. Jerzego Doroszewskiego. Lublin 2002 ZNP ss. 224, il. Zw. Nauczycielstwa Pol.
Z treści: Działalność Okręgów Związku Nauczycielstwa Polskiego na Lubelszczyźnie w latach 1986 - 1999: Kamińska Anna: Okręg Białkopodlaski s. 13 - 18; Kiernikowski Paweł, Pyszko Stanisław: Okręg Chełmski s. 19 - 36; Bobowska Grażyna, Tylus Maria, Władzińska Sabina: Okręg Lubelski s. 37 - 90; Bury Marian: Okręg Zamojski s. 91 - 104; Materiały do dziejów Związku Nauczycielstwa Polskiego na Lubelszczyźnie; Kaznowski Kazimierz: Działalność ekonomiczno-usługowa Związku s. 127 - 152; Doroszewski J.: Wydawnictwa związkowe na Lubelszczyźnie w latach 1920 - 1998 s. 153 - 168; Kiernikowski Paweł, Pyszko Stanisław, Marczuk Józef: Zasłużeni działacze ruchu związkowego na Lubelszczyźnie s. 169 - 205; Jończyk Anna: Składy osobowe okręgowych władz związkowych na Lubelszczyźnie w latach 1986 - 2000 s. 207 - 215.

2. Pamiętniki nauczycieli

420. BOCZARSKA Bożena: Włocławska ballada. Włocławek 2002 Lega ss. 162, nlb. 1, il.
Wspomnienia włocławskiej nauczycielki z lat 1945 - 2000.
421. DRZEWIECKI Władysław: Moje życie. Pamiętnik nauczyciela i społecznika. Wstępem poprzedził Mirosław Krajewski; oprac. red. Iwona Zielińska. Włocławek-Wymyślin 2002 Wyższa Szkoła Humanist.-Ekonom. ss. 181, nlb. 3, il.
Wspomnienia z dzieciństwa w Skępem, nauki w Seminarium Nauczycielskim w Wymyślinie, udziale w kampanii wrzeźniowej i pobycie w oflagach oraz przedwojennej i powojennej działalności pedagogicznej i społecznej.
422. DZIDUSZKO Władysław: Z obcymi i u swoich. Cz. 1. *Bieszczad*. [T.] 8: 2001 s. 206 - 257.
Toż. Cz. 2. Tamże. [T.] 9: 2002 s. 169 - 236.
Okupacyjne wspomnienia kierownika Szkoły Powszechnej w Ustrzykach Dolnych, członka tamtejszej placówki AK.
423. GUŹDZIO Mieczysław: Moje życie. Wspomnienia. Red. i przedm. Tadeusz Stolarski. Włoszczowa 2001 Nakł. autora pod patronatem Włoszczowskiego Tow. Krzewienia Kultury ss. 160, nlb. 2, il.
Wspomnienia harcerza i nauczyciela obejmujące dzieciństwo w przedwojennym Przemyślu, lata okupacji sowieckiej i niemieckiej oraz powojenną pracę pedagogiczną (głównie we Włoszczowej).
424. HOLZMAN Helene: To dziecko musi przeżyć. Niezwykłe pamiętniki Helene Holzman. Oprac. Reinhard Kaiser i Margarete Holzman; z niem. przeł. Maria Przybyłowska i Eliza Borg. Warszawa 2002 Fakty ss. 222, nlb. 2, tabl. 32, il., mapa.
Okupacyjne wspomnienia litewskiej Żydówki, nauczycielki w gimnazjum niemieckim w Kownie.
425. KOŃCZYK Romuald Marian: Odkurzone z pamięci. (Dzieje powojennej oświaty na wspomnienia jednego człowieka przełożone). Sandomierz-Ożarów 2002 Myjakpress; Miej.-Gminny OK ss. 254, nlb. 2. Biblioteka Miesięcznika „Ożarów” Ożarowiana. [T.] 1.
426. KURPIEWSKI Tadeusz: W służbie Mazowsza i Płocka. Wstęp Tadeusz Kołodziejak. Płock 2002 Komisja Hist. Zw. Nauczycielstwa Pol. przy Zarządzie Oddz.; Korepetytor ss. 116, il.
Pamiętnik nauczyciela, działacza społecznego i sportowego obejmujący lata nauki szkolnej od 1944 r., prace w kolejnych placówkach oświatowych (głównie w Płocku), ponadto zawiera wspomnienia współpracowników i uczniów autora.

427. LEŚNIEWICZ Wiktor: Polska! Oprac. i wstępem opatrył Alfred Siam. *Kronika Wielkopolski*. [R. 27]: 1999 nr 1 s. 93 - 100.

Wspomnienia nauczyciela ze Skoraszewic z okresu od XI 1918 do lata 1919 r.

428. LUBERTOWICZ Zygmunt: Pół wieku polskiej szkoły i walki. Wspomnienia z lat 1890 - 1945. Kraków 2002 Miniatura ss. 192.

Wspomnienia z lat nauki w Nowym Targu i Krakowie, studiów na UJ oraz pracy nauczycielskiej i społecznej w Nowym Targu i Bielsku.

429. MAGURA Emilia Maria: Miłość Emilii. Kraków 2002 Fundacja Studium Okręgu AK Kraków ss. 377, il.

Wspomnienia nauczycielki (ur. 1921), absolwentki Prywatnego Seminarium Zofii Strzałkowskiej z pracy nauczycielskiej w międzywojennej Łodzi, oraz lat okupacji w Krośnie.

430. WOJCIECHOWICZ Antoni: Wspomnienia, wspomnienia. Moje dziecięce lata w Wilnie. Giżycko 2002 Nakł. autora ss. 206, nlb. 1, il.

Wspomnienia z międzywojennego Wilna, lat okupacji na Wileńszczyźnie, oraz pracy nauczycielskiej w Giżycku.

431. ŻEBROK Jan: Pamiętnik śląskiego nauczyciela. Oprac., wstęp i indeksy Jadwiga Mięki-na-Pindur. Cieszyn 2002 Macierz Ziemi Cieszyńskiej ss. 207, il.

Pamiętnik żyjącego w l. 1883 - 1965 pedagoga, działacza społecznego, prezesa Zarządu Głównego Macierzy Szkolnej Ziemi Cieszyńskiej, opisuje pracę w szkołach Śląska Cieszyńskiego, zmagania o polskość tych ziem i pobyt w obozie w Dachau.

VII. ORGANIZACJE MŁODZIEŻOWE

432. ANDRYKIEWICZ Jan: Związek Młodzieży Wiejskiej w latach 1957 - 1976. Wyd. 3 popr. Warszawa 2002 Muzeum Historii Pol. Ruchu Ludowego ss. 117, nlb. 1, tabl. 8, il. MHPRL, Zakł. Historii Pol. Ruchu Ludowego NKW PSL, Stow. Pokolenia - Zarząd Krajowy. Biblioteka Muzeum Historii Polskiego Ruchu Ludowego.

Wyd. 1. Zielona Góra 1988.

433. BARAN Adam F.: Harcerstwo niepokorne i niezależne w ostatniej dekadzie PRL. *Studia Rzeszowskie*. T. 9: 2002 s. 231 - 247.

Harcerski Ruch Liturgiczny, Krag Instruktorów Harcerskich im. A. Małkowskiego, Niezależny Ruch Harcerski, Polska Organizacja Harcerska, ZHP-1918, Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej.

434. BILNIK Piotr: Początki skautingu w Częstochowie. *Almanach Częstochowy*. [T. 16]: 2001/2002 [druk.:] 2002 s. 85 - 99.

Lata 1908 - 1918.

435. CHUDZIŃSKI Piotr: Zmierzając ku doskonałości. Historia Katolickiego Stowarzyszenia Młodzieży w zarysie - lata 1919 - 1951. Gniezno 2002 Gaudentium ss. 199, nlb. 7, il. Biblioteczka KSM. Nr 64.

436. DOROSZEWSKI Jerzy: Życie organizacyjne młodzieży w seminariach nauczycielskich w Polsce w latach 1918 - 1937. *Przegl. Hist.-Oświat.* R. 45: 2002 z. 1/2 s. 71 - 91.

437. [DWUDZIESTOPIĘCIOLECIE] 25-lecie Akademickiego Związku Sportowego. Księga pamiątkowa. Pod red. Wiesława Pięty i Stanisława Podobińskiego. Częstochowa 1998 Wydaw. WSP ss. 65, il. Wyższa Szkoła Pedagog. W Częstochowie.

438 HISTORIA Związku Harcerstwa Polskiego na ziemi kwidzyńskiej. *Zesz. Kwidzyńskie* Nr 2000 s. 57 - 133.

Treść: Hawliczek Otton Henryk: Historia ZHP Kwidzyn od 1920 do 2000 roku s. 57 - 69; Hawliczek O. H.: Kalendarium [i Komendanci Hufca Kwidzyn] s. 70 - 73; Tyniec Tadeusz: Pierwsze dni w Kwidzynie s. 74 - 77; Misiurewicz Bohdan: „Byłem wśród niepokornych” s. 78 - 79; Kremky Elżbieta: Drużyny żeńskie s. 80 - 81; Jaskóła

Teresa: *Moje harcerstwo* s. 82-86; Piecuch Adam: *Kwidziński epizod...* s. 87-89; Zickau Witold: *Pamiętajcie, że zdarzyło się ponad 50 lat temu!...* s. 90-91; Bagiński Tadeusz: *Krótki życiorys harcerski* s. 92-93; Ludwikowski Hieronim: *Wspomnienie* s. 94-95; Tyniec T.: „Sulima” s. 96-99; Tyniec T.: „Matecznik” s. 100-111; Tyniec T.: *Obóz w Kleczewie* s. 112-115; Tyniec T.: *Pływak* s. 116-120; Dudulewicz Zofia: *Moja harcerska droga...* s. 121-126.

439. KRĘŻEL Janusz: *Młodzieżowe organizacje niepodległościowe na terenie c.k. Gimnazjum Państwowego w Mielcu 1908-1918 (zarys)*. *Roczn. Mielecki*. T. 5: 2002 s. 87-118.

440. MACIEJEWSKI Jan: *Z dziejów harcerstwa kaliskiego (1911/12-1939)*. Kalisz 1998 Fundacja Przyj. Kalisza ss. 174, il.

Rec.: Alexander Krystyna, *Kronika Wielkopolski*. [R. 28]: 2000 nr 2 s. 136-138.

441. MAGURA-WITKOWSKA Maria: *Album pamięci pokoleń*. Kraków 2002 Nakł. Fundacji Studium Okręgu AK ss. 247, tabl. 1, il., nuty.

Księga pamiątkowa Związku Harcerstwa Polskiego hufców: Jasło im. Rodziny Madejewskich i Krosno im. Jana i Stanisława Magurów.

442. MATERIAŁY do historii skautingu w Tarnowie 1911-1912. [Wyd.] Marek Popiel. Tarnów 2002 Harcerska Pracownia Archiw.-Nauk. ss. 52.

443. MATUSZAK Tomasz: *Harcerze – Kawalerowie Krzyża i Medalu Niepodległości*. Biul. Wojsk. Służby Archiw. Nr 24: 2001 [druk.] 2002 s. 117-128.

Ustanowione w 1930 r.

444. NADOLNY Anastazy: *Związek Harcerstwa Polskiego w Hamburgu po II wojnie światowej*. *Studia Pelplińskie*. T. 33 [wyd. specjalne]: 2002 s. 475-479.

445. [OSIEMDZIESIĄT PIĘĆ] 85 lat harcerstwa czempieżskiego 1913-1998. Opracowanie zbiorowe. Pod red. Henryka Florkowskiego. Czempież 2002 Stow. Przyj. i Sympatyków Ziemi Czempieżskiej ss. 176, il.

Z treści: Hirowski Stefan, Świątkiewicz Józef: *Drużyna Harcerzy im. Stefana Batorego w Czempieżu w latach 1913-1918* s. 14-15; Florkowski H.: *Czempieżskie pokolenie powstańców* s. 16-18; Przybylski Marian: *Lista uczestników powstania wielkopolskiego 1918-1919 zamieszkałych na terenie Czempieża i okolicy w latach 1918-1998* s. 19-29; Gintrowski Edward, Hirowski S., Świątkiewicz J.: *Okres międzywojenny* s. 30-36; Hirowski S., Świątkiewicz J., Florkowski H.: *Harcerze czempieżscy w czasie okupacji hitlerowskiej (1939-1945)* s. 37-43; Gintrowski E., Hirowski S., Walorek Wiktor: *Harcerstwo w Czempieżu w latach 1945-1950* s. 44-51; Florkowski H.: *Organizacja Harcerska Polski Ludowej (1950-1956)* s. 52-54; Gintrowski E., Hirowski S., Walorek W.: *Z działalności harcerstwa czempieżskiego w latach 1956-1984* s. 55-73; Gintrowski E.: *Obozy harcerzy czempieżskich w okresie PRL* s. 74-79; Lewandowicz Zbigniew: *Szczep Drużyn Związku Harcerstwa Polskiego im. Szarych Szeregów przy Szkole Podstawowej w Czempieżu w latach 1995-1997* s. 80-84; Świątkiewicz J.: *Miejsca pamięci hm. Floriana Marciniaka na Ziemi Kościańskiej* s. 85-90; Florkowski H.: *Sylwetki czempieżskich harcerzy* s. 91-141; *Wspomnienia* s. 145-175.

446. PAŁYS Piotr: *Akademickie Stowarzyszenie Łużyczan Studentów Wyższych Uczelni Wrocławia „Lusatia” 1947-1953*. *Śląski Kwart. Hist. Sobótka*. R. 47: 2002 nr 4 s. 469-483, Zsfg.

447. PATER Daniel: *Żydowski Akademicki Ruch Korporacyjny w Polsce w latach 1898-1939*. *Dzieje Najnowsze*. R. 34: 2002 nr 3 s. 3-20, sum.

448. PIETRZYKOWSKI Marian, Pilarczyk Zbigniew: *45 lat pracy Komisji Historycznej Chorągwi Wielkopolskiej ZHP 1957-2002*. Poznań 2002 Staraniem aut. członków KH ss. 129, tabl. 33, il.

449. RASZKA Kazimierz: *Związek Młodzieży Socjalistycznej na Ziemi Cieszyńskiej (1957-1976)*. Cieszyn 2002 Interfon; Koło Pow. Stow. „Pokolenia” ss. 71, il.

450. RYBSKI Bogusław, Wojtycza Janusz, Wojtycza Krzysztof: *Materiały do historii Krakowskiej Chorągwi Harcerstwa w latach 1956-1959*. Kraków 2000 F.H.-U. [Firma Handlowo-Usługowa] Grzegorz Słomczyński ss. 92, il. *Zw. Harcerstwa Pol. Komenda Chorągwi Krakowskiej im. T. Kościuszki. Komisja Hist.*

451. SADOWSKI Jan: Kronika drużyny harcerskiej. 7 Suwalska im. Adama Mickiewicza z lat 1927-1928. Pruszków 2002 Ulmak ss. 107, nlb. 1, tabl. 8, il.

452. SAMSONOWICZ Zdzisław: Wspomnienia o Straży Akademickiej Politechniki we Wrocławiu. Wrocław 2002 Oficyna Wydawnicza Politech. Wrocławskiej ss. 112, il.
Z l. 1944-1956.

453. SKOTNICKI Wojciech Jerzy: Harcerstwo męskie we Włocławku w latach 1911-1945. Toruń 2002 Zapolex-Media ss. 380, il., rės., sum.

454. STRZEMBOSZ Tomasz: Harcerstwo polskie w latach 1944-1989. W: Ziemia Zawkrzeńska. T. 5. Praca zbior. pod red. Ryszarda Juszkiewicza. Mława 2001 s. 122-134.

455. ŚLADAMI lilijki w grodzie Kopernika. Pod red. Lesława J. Welkera. Toruń 2002 Wydaw. Adam Marszałek ss. 191, nlb. 1, tabl. 10, il.

Z treści: Welker L. J.: Wstęp s. 7-10; Durczewski Jaromir: Skauci-harczerze Wielkiego Pomorza w walce o niepodległość Polski 1914-1921 (zarys problematyki – stan badań) s. 11-18; Jankowski Jan: Rozwój i działalność harcerstwa męskiego w Toruniu w latach 1920-1939 s. 19-42; Jankowski J.: Harcerstwo żeńskie w Toruniu w okresie międzywojennym s. 49-60; Jankowski J.: Ruch przyjaciół harcerstwa w Toruniu s. 61-68; Durczewski J.: Pogotowie harcerskie Chorągwi Pomorskiej ZHP (geneza – założenia – realizacja) s. 69-86; Durczewski J.: Być człowiekiem to wciąż przezwyciężać siebie – harcerska droga ks. phm. Stefana Wincentego Frelichowskiego s. 87-100; Welker L. J.: Harcerska mogiła w Olku s. 101-104; Lista strat harcerstwa toruńskiego w latach wojny 1939-1945 s. 105-108; Welker L. J.: Szkic do historii harcerstwa w Toruniu w latach 1945-1950 s. 109-128; Aneksy s. 163-190.

456. Z NAJNOWSZEJ historii kultury fizycznej w Polsce. T. 5: Prace naukowe Letniej Szkoły Historyków Kultury Fizycznej. Pod red. Bernarda Woltmanna. Gorzów Wlkp. 2002 PTNKF. Oddz. ss. 650. Pol. Tow. Nauk. Kultury Fizycznej. Sekcja Historii KF i Oddz. w Gorzowie Wlkp., Inst. Wychowania Fizycznego Poznańskiej AWF w Gorzowie Wlkp.

Z treści: Małolepszy Eligiusz: Kultura fizyczna w działalności polskich wiejskich organizacji młodzieżowych w Drugiej Rzeczypospolitej s. 173-181; Krawczyk Magdalena: Trudności szkolnego wychowania fizycznego w województwie rzeszowskim w latach 1944-1949 s. 363-372; Nowak Leonard: Stan badań nad wychowaniem fizycznym i sportem w szkolnictwie podstawowym, średnim, ogólnokształcącym i zawodowym w Polsce w latach 1945-2000 s. 423-429; Szyszkowski Piotr: Działalność Akademickiego Związku Sportowego przy Akademii Podlaskiej w Siedlcach (1969-2000) s. 443-449; Pięta Wiesław: Akademicki Związek Sportowy w Częstochowie w Trzeciej Rzeczypospolitej (1989-2000) s. 507-514; Nowacka Małgorzata: Kształcenie nauczycieli wychowania fizycznego w Kolegium Nauczycielskim i w Państwowej Wyższej Szkole Zawodowej w Lesznie w latach 1992-2001 s. 529-543; Malinowska Irminda Wioleta: Wychowanie fizyczne i sport w polskich szkołach na Wileńszczyźnie w latach 1945-1989 s. 573-581; Pieczyński Przemysław: Stowarzyszenia młodzieżowe działające w zakresie kultury fizycznej na terenie Północnej Francji (1910-1940) s. 583-589.

457. ZWIĄZEK Młodzieży Socjalistycznej wobec wydarzeń marcowych 1968 r. w świetle własnych dokumentów. [Wyd.] Włodzimierz Janowski. Teki Archiw. T. 6: 2001 s. 199-226.

Opracowała Anna Gruca